

Rischen & Nijhuis Advocaten

art.5.1-2e

Postbus 22096
3003 DB Rotterdam

Bezoekadres
Zuid-Hollandlaan 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 218 9900
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Datum

- 7 JAN. 2014
Bijlage(n)
PZH-2009-4334

Uw Brief
17-4-2013

Uw Kenmerk
Doss.nr. 2007/27 013

Afdeling
Toetsing &
Vergunningverlening
Milieu

Ons Kenmerk
ODH-2013-00008261

Zaaknr.
Wila 8

Contactpersoon
art.5.1-2e

Doorkiesnummer
art.5.1-2e

Betreft
Ontheffing Flora- en faunawet ex art. 68, eerste lid, onder b

BESLUIT genomen op **30 DEC. 2013**

Onderwerp

Op 17 april 2013 ontvingen wij namens Rotterdam Airport BV uw verzoek om de met betrekking tot Rotterdam Airport vigerende ontheffingen te verlengen. Dit verzoek betreft de door ons verleende ontheffing ex artikel 68 van de Flora- en faunawet (verder de wet) van 13 januari 2009 (kenmerk PZH-2009-4334) waarin in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, het opzettelijk verontrusten, verjagen en/of doden van beschermde inheemse diersoorten, zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid onder a en b van de wet wordt geregeld. Een en ander omvat de daarbij te gebruiken middelen en methoden, alsmede het vervoer en eventueel loslaten van gevangen vogels.

Bij besluit van 6 mei 2009 (kenmerk PZH-2009-332795) hebben wij o.a. aangegeven op welke wijze en met welke middelen de risico's voor het luchtverkeer veroorzaakt door enkele inheemse roofvogels mochten worden beperkt. Tevens werd hierbij het gebruik van alle gefokte in- en uitheemse jachtvogels toegestaan.

Procedure

Voor de termijn van behandeling van de aanvraag is toepassing gegeven aan de beslistermijn, zoals opgenomen in artikel 4:13 van de Algemene wet bestuursrecht.

Advies

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 68, eerste lid, van de wet hebben wij de toenmalige aanvraag op 14 november 2008 ter advisering voorgelegd aan het Faunafonds. Het Faunafonds heeft op 16 december 2008 geadviseerd de gevraagde ontheffing te verlenen in het belang van de veiligheid van het vliegverkeer. Daarbij heeft het Faunafonds – samengevat - destijds de kanttekening gemaakt onderbouwing te missen van de relatie tussen de bedreiging van de vliegveiligheid van het luchtverkeer en de grootte van vogels/de omvang van groepen van vogels. Behalve dat intussen over ieder kalenderjaar door de aanvrager een verslag is ingeleverd met betrekking tot de uitvoering van het beheer, is de situatie ongewijzigd. Wij achten het positieve advies van het Faunafonds van destijds derhalve ook van toepassing op onderhavige aanvraag om ontheffing.

Wettelijk kader

Op grond van de artikelen 9 en 10 van de wet is het verboden beschermde inheemse diersoorten o.a. te vangen, doden, verwonden en/of opzettelijk te verontrusten.

Op grond van artikel 68 van de wet kan van de hiervoor genoemde verbodsbepalingen middels een ontheffing worden afgeweken. Ontheffing kan onder meer worden verleend in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer (artikel 68 lid 1 sub b van de wet) wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding.

Op grond van artikel 72 van de wet zijn in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren de middelen aangewezen waarmee dieren kunnen worden gevangen en/of gedood (artikel 5), alsook de regels die gelden met betrekking tot het gebruik van deze middelen (artikel 7 en 9).

Op grond van artikel 68 van de wet kan ook afgeweken worden van de aangewezen middelen, alsmede van de met betrekking tot het gebruik van deze middelen gestelde regels.

Ontheffingen aan anderen dan een Faunabeheereenheid

In artikel 68, vierde lid, van de Flora- en faunawet is geregeld dat ontheffingen in principe worden verleend aan een Faunabeheereenheid op basis van een Faunabeheerplan. Op 29 oktober 2013 is het Faunabeheerplan van de Faunabeheereenheid goedgekeurd. Het opzettelijk verontrusten en doden van (alle) beschermde diersoorten in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer is echter niet in het Faunabeheerplan opgenomen. Artikel 68, zesde lid, van de wet biedt de mogelijkheid om in bepaalde omstandigheden van het voorschrift ex art. 68, vierde lid, af te wijken. Wij zijn van mening dat in dit geval sprake is van zo'n omstandigheid, gelet op de aard en omvang van de gevraagde activiteit.

Overwegingen

Voor onze overwegingen met betrekking tot de veiligheid van het luchtverkeer en de mogelijkheid van alternatieve bevredigende oplossingen verwijzen wij naar ons besluit met kenmerk PZH-2009-4334 (bijgevoegd).

Nadere overwegingen betreffende het risico

Uit de kanttekeningen die eerder door het Faunafonds werden geplaatst bij de aanvraag uit 2009 blijkt dat er met name vragen bestonden betreffende de relatie tussen de omvang van een dier en de aan een vliegtuig aangerichte schade. Deze verhouding lijkt primair het gevaar voor het luchtverkeer te bepalen. Grotere vogels veroorzaken gevaarlijke situaties als zij in een straalmotor terecht komen of bij botsing met cockpit of vleugel. Maar ook kleinere soorten, zeker in grotere hoeveelheden, vormen een risico. Daarbij varieert niet alleen de grootte van de vogels, maar ook de omvang van de diverse typen vliegtuigen. Tot slot kunnen kleinere vogels een lokkende werking hebben ten aanzien van prederende vogels. Het geheel overziende, zijn wij van mening dat niet alleen grotere vogels een gevaar opleveren voor de veiligheid van het luchtverkeer, maar dat ook (grotere aantallen) kleine vogels zo'n bedreiging kunnen vormen. Het is derhalve van belang dat alle soorten vogels uit het luchtruim boven Rotterdam The Hague Airport verjaagd kunnen worden.

Jaarlijkse rapportages en tellingen

Jaarlijks wordt verslag gedaan van alle acties die op dit vliegveld ten aanzien van de dieren worden uitgevoerd. Voor zover hier inzicht in bestaat, worden alle dieren (met datum) gerapporteerd die dood worden aangetroffen, die dood worden aangetroffen als gevolg van aanrijdingen en botsingen tijdens start en landing van de vliegtuigen, die preventief worden weggevangen, die worden geslagen door de ingezette jachtvogels en die met het geweer worden gedood. Ook wordt door middel van meerdere tellingen per jaar bijgehouden welke vogelsoorten (en in welke aantallen) op de diverse delen van het vliegveld voorkomen.

Uit de rapportages over de afgelopen jaren blijkt dat er (vrijwel) geen kleine vogels/zangvogels worden gedood. De preventie (verjagen en doden met jachtvogel en geweer) is met name gericht op grotere soorten als ekster, duif, meeuw, eend, ganzen en blauwe reiger (alle vogels tezamen circa 300-500 stuks per jaar). Aan zoogdieren worden met name konijn en haas bestreden (tezamen jaarlijks enkele tientallen exemplaren). Aspect van het preventief verjagen van grote vogels is dat daardoor tevens kleine vogels verontrust kunnen worden. Het aantal roofvogels dat bestreden wordt, is zeer beperkt (enkele exemplaren, allen levend gevangen en elders losgelaten). Het aantal slachtoffers onder de roofvogels als gevolg van aanvaringen met vliegtuigen ligt hoger.

Conclusie

De aantallen dieren die in het kader van maatregelen in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer op dit vliegveld worden gedood, zijn zeer beperkt in omvang. Nationaal noch regionaal zullen deze aantallen enige invloed hebben op de diverse diersoorten. Het voortbestaan van diersoorten als gevolg van de gevraagde ontheffing is niet in het geding.

Mede naar aanleiding hiervan menen wij dat het niet nodig is, maar in het licht van onze bovengemaakte afwegingen ook niet verstandig of gewenst, om aan de te verstrekken ontheffing beperkende voorschriften te verbinden.

Jurisprudentie inzake Benelux-regelgeving

In twee recente uitspraken heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ geoordeeld dat er, vanwege een tekort in de Benelux-regelgeving, op dit moment geen middelen kunnen worden toegestaan bij het vangen en doden van dieren in het kader van beheer en schadebestrijding. Dit zou betekenen dat de ontheffingverlening met betrekking tot de 48 in de Benelux-regelgeving genoemde wildsoorten volledig stil komt te liggen. Naar aanleiding van genoemde uitspraken heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken richting de Secretaris-Generaal van de Benelux aangegeven dat Nederland gebruik wenst te maken van de mogelijkheid die de Benelux-regelgeving biedt (artikel 13 lid 1 van de Benelux Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming) om in afwijking van deze regelgeving een eigen beleid te voeren met betrekking tot de middelen die kunnen worden toegestaan bij beheer en schadebestrijding. Dit behoeft echter nog de goedkeuring in de vorm van een beschikking van het Comité van Ministers van de Benelux. Vooruitlopend op en in afwachting van voornoemde beschikking maken wij gebruik van de mogelijkheid die artikel 13 lid 2 van de Benelux Overeenkomst biedt om in dringende gevallen ontheffing te verlenen. Wij zijn van mening dat het bevorderen van de veiligheid van het luchtverkeer een dringend geval is.

Vorenstaande heeft wel tot gevolg dat wij de mogelijkheden om op te treden op het luchthaventerrein in dit besluit beperken. Wat betreft het vangen en doden van beschermde inheemse diersoorten beperken wij ons tot de middelen waarover in Benelux-verband geen verschil van mening is over de toelaatbaarheid van deze middelen. Dat betekent in ieder geval dat de inzet van andere jachtvogels dan de slechtvalk en de havik niet wordt toegestaan voor het vangen en doden. Deze beperking geldt niet voor het opzettelijk verontrusten.

Wat betreft de vangkooien en klapnetten voor het vangen van vogels merken wij op dat deze middelen niet als toelaatbaar middel zijn genoemd in artikel 5 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren. Dit heeft tot gevolg dat wij hier geen ontheffing voor kunnen verlenen.

Besluit

In afwijking van de artikelen 9, 10 en 74, eerste lid, onder c, van de Flora- en faunawet besluiten wij, gehoord het Faunafonds, in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, aan Rotterdam Airport BV ontheffing ex artikel 68, eerste lid, onder b, van de wet te verlenen voor het gehele luchthaventerrein van 'Rotterdam The Hague Airport' voor:

- het **opzettelijk verontrusten en doden** van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet, met gebruikmaking van slechtvalk en havik;

¹ ABRvS 4 december 2013, zaaknummers 201012263/1/A3 en 201100944/1/A3-A

- het **opzettelijk verontrusten en doden** van alle beschermde inheemse vogelsoorten alsmede van de beschermde diersoorten konijn, haas en vos, met gebruikmaking van het geweer;
- Het **vangen en doden** van de soorten konijn, vos en haas, met gebruikmaking van fretten, buidels, kastvallen en vangkooien;
- het **opzettelijk verontrusten** van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet.

De ontheffing is zonder uitzondering van toepassing gedurende het gehele jaar en op alle dagen van de week (inclusief de zondagen, de nieuwjaarsdag, de tweede paas- en pinksterdag, de beide kerstdagen en Hemelvaartsdag).

De ontheffing is geldig in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2018.

Voorschriften

Aan de verleende ontheffing verbinden wij de volgende voorschriften. Het niet naleven van deze voorschriften kan bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke gevolgen met zich meebrengen.

1. Slechts de personen die zijn vermeld in de bijlage bij dit besluit mogen gebruik maken van de ontheffing;
2. De gebruiker van de ontheffing is verplicht (een kopie van) de ontheffing bij zich te hebben;
3. De houder van de ontheffing is verplicht jaarlijks voor 15 april een rapportage te overleggen met daarin verslaglegging van de op het vliegveld aanwezige vogelsoorten, van de ingezette middelen, van de resultaten van preventieve maatregelen en acties, alsmede van het aantal dood aangetroffen en/of gevangen en/of gedode dieren. Dit onder vermelding van de betreffende soort, de aantallen en de relevante datering;
4. Ringen die op (ge)dode vogels worden aangetroffen moeten worden gezonden aan het Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG te Heteren. Dit onder vermelding van datum, plaats en omstandigheden, een en ander i.o.m. het Vogeltrekstation te bepalen;
5. De materiaalkeuze en de constructie van de levend vangende middelen dienen zodanig te zijn, dat ingesloten dieren zich hierdoor niet kunnen verwonden;
6. Vangkooien en kastvallen worden ten minste dagelijks gecontroleerd en worden dagelijks voorzien van vers drinkwater;
7. Opstelling en gebruik van levend vangende middelen is steeds zodanig dat gevangen dieren geen onnodig leed wordt toegebracht als gevolg van kou en warmte, e.d. Zonodig worden vangmiddelen geheel of gedeeltelijk afgedekt, verplaatst of buiten gebruik gesteld;
8. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de Flora- en faunawet worden gewijzigd of ingetrokken.

Bezwaar

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden ingevolge artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bij ons een gemotiveerd bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift moet binnen zes weken na de dag van verzending van het besluit worden toegezonden, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van de enveloppe en het bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb-secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Krachtens artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan - als tegen dit besluit bezwaar wordt aangetekend - ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag (bezoekadres Prins Clauslaan 60 te Den Haag) een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Wij verzoeken u een kopie van dit verzoek om een voorlopige voorziening te zenden aan Omgevingsdienst Haaglanden, afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag, e-mail: vergunningen@odh.nl.

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kan de indiener van het bezwaarschrift in het bezwaarschrift verzoeken om rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter waardoor de bezwaarprocedure op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan worden overgeslagen. Indien wij instemmen met een dergelijk verzoek zenden wij het bezwaarschrift onverwijld door aan de bevoegde rechter.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

art.5.1-2e

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

afschrift aan:

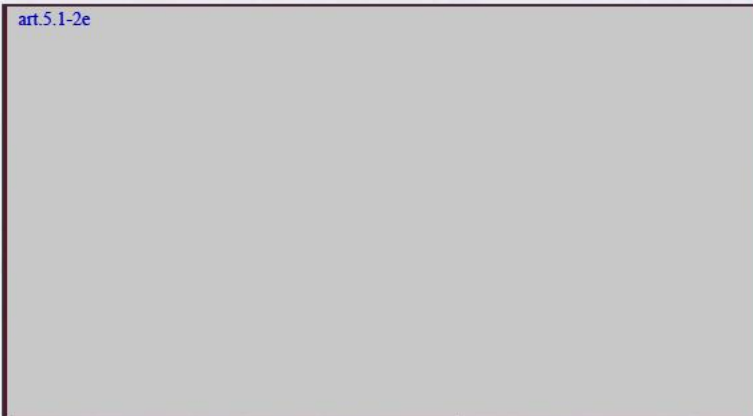
- Ministerie van Economische Zaken, t.a.v. art.5.1-2e Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
- Faunabeheereenheid Zuid-Holland, Postbus 742, 3300 AS Dordrecht
- Gemeente Rotterdam, Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam
- Regiopolitie Rotterdam Rijnmond, Dienst Executieve Ondersteuning, afdeling Bijzondere wetten, Postbus 70023, 3000 LD Rotterdam
- Faunafonds, t.a.v. art.5.1-2e Postbus 888, 3300 AW Dordrecht
- Stichting de Faunabescherming, t.a.v. art.5.1-2e Amsteldijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen
- Dierenbescherming, Postbus 85980, 2508 CR Den Haag
- KNJV, Postbus 1165, 3800 BD Amersfoort
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, t.a.v. art.5.1-2e Postbus 550, 3300 AN Dordrecht
- Secretaris Partij voor de Dieren Zuid-Holland, art.5.1-2e Alphen aan den Rijn
- Partij voor de Dieren Zuid-Holland, p/a Provincie Zuid-Holland, kamer C 1.39, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag
- Provincie Zuid-Holland, t.a.v. art.5.1-2e Postbus 90602, 2509 LP Den Haag
- Rotterdam Airport B.V., Postbus 12025, 3004 GA Rotterdam

BIJLAGE

Van deze ontheffing mogen de volgende personen gebruik maken:

art.5.1-2e

Rischen & Nijhuis, advocaten
Haringvliet 86
3011 TG ROTTERDAM

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Datum	Uw Brief	Ons Kenmerk	Afdeling	Contactpersoon
16 JULI 2014		ODH-2014-00180474	Toetsing & Vergunningverlening Milieu	art.5.1-2e
Bijlage(n)	Uw Kenmerk	Zaaknummer	Team	Telefoonnummer
-		00339476	T&V Groen, Geluid, Lucht & EV	art.5.1-2e
Betreft	Bezwaar behandelen Rotterdam Airportplein 60 te ROTTERDAM			Email
				art.5.1-2e @odh.nl

Besluit genomen op: **15 JULI 2014**

Inleiding

Op 30 december 2013 verleenden wij ontheffing ex artikel 68 van de Flora- en faunawet (verder: de wet) aan Rotterdam Airport B.V. voor het opzettelijk verontrusten, vangen en doden van meerdere diersoorten, waaronder alle beschermde inheemse vogelsoorten. Hierbij verleenden wij toestemming voor het gebruik van onder meer het geweer, slechtvalk en havik, in tegenstelling tot voorgaande jaren waarin wij toestemming gaven voor het inzetten van onder meer alle gefokte jachtvogels.

Tegen ons voornoemd besluit heeft Rotterdam Airport B.V., vertegenwoordigd door Rischen & Nijhuis Advocaten, een bezwaarschrift ingediend.

Grievens in bezwaar

Het bezwaarschrift bestaat uit 69 onderdelen, afgezien van de inleiding en het slot. Een groot deel van deze onderdelen omvat (achtergrond) informatie, hetgeen wij voor kennisgeving aannemen. In het bezwaarschrift maakt Rotterdam Airport BV, kort samengevat, bezwaar tegen het feit dat wij de in te zetten middelen hebben beperkt tot de middelen die het Besluit beheer en schadebestrijding noemt. Het bezwaar steunt op de volgende gronden:

- a. Rotterdam Airport BV is op grond van internationale regelgeving verplicht om zoveel mogelijk te voorkomen dat er aanvaringen plaatsvinden tussen vliegtuigen en vogels. Deze verplichting geldt ook voor de Nederlandse overheden op ieder niveau, binnen de bevoegdheden van het betreffende overheidsorgaan. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland moeten al het mogelijke doen om een bevredigende oplossing te bieden om vogelaanvaringen zoveel als mogelijk te voorkomen.
- b. Om de onder a genoemde verplichtingen uit te kunnen voeren, is maatwerk nodig. Binnen de vigerende ontheffing is dergelijk maatwerk niet mogelijk omdat de inzet van andere middelen, waaronder klapnetten, vangkooien, kastvallen en andere gefokte jachtvogels dan slechtvalk en havik, niet wordt toegestaan.

- c. Onder de nieuwe 'Wet natuurbescherming' worden waarschijnlijk meer jachtvogels toegestaan dan slechtvalk en havik, vooruitlopend daarop zouden dergelijke vogels nu al moeten worden toegestaan.
- d. De omstandigheid dat de reeds in bezit zijnde jachtvogels, anders dan slechtvalk en havik, nu niet ingezet kunnen worden, leidt tot dierenleed. De betreffende vogels lijden onder stress en kampen met verschillende fysieke klachten.
- e. In het bestreden besluit wordt geen toestemming verleend voor de inzet van honden en fretten, en ook wordt er geen toestemming gegeven voor het vervoeren van gevangen dieren.
- f. Recente wijzigingen in de Benelux-regelgeving, en de mededelingen van de Staatssecretaris van Economische Zaken daaromtrent, dienen niet tot gevolg te hebben dat besluiten zoals het bestreden besluit, worden beperkt tot de inzet van de middelen die expliciet in de Nederlandse regelgeving zijn benoemd.
- g. Het afwijken van de eerder ingezette lijn, door zonder motivering of overleg niet langer andere jachtvogels dan slechtvalk en havik toe te staan, is een vorm van onzorgvuldig handelen jegens Rotterdam Airport BV en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

Openbare behandeling en advies bezwarencommissie

Tijdens de zitting van de bezwarencommissie op 17 april 2014 hebben de vertegenwoordigers van Rotterdam Airport BV van de gelegenheid gebruik gemaakt om hun standpunt toe te lichten. Het verslag van deze zitting is bijgevoegd, evenals het advies van de bezwarencommissie. De commissie adviseert het bezwaar gegrond te verklaren voor zover dit ziet op het vervoeren van gevangen vogels en het besluit op dit punt te herroepen. Voor het overige adviseert de commissie om het bezwaar ongegrond te verklaren en het bestreden besluit te handhaven.

Algemene reactie op het bezwaar

Het belangrijkste punt van geschil betreft de inzet van andere jachtvogels dan slechtvalk en havik. Wij zijn van mening dat wij ten behoeve van de bestrijding van schade veroorzaakt door beschermde inheemse vogelsoorten, voor het vangen en doden¹ van die vogels slechts ontheffing ex artikel 68 van de wet kunnen verlenen voor het gebruik van middelen die zijn genoemd in artikel 5 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (verder: Bbsd). Dit standpunt vindt zijn grondslag in artikel 9 van de Vogelrichtlijn en de uitleg die daaraan gegeven wordt door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State². Hieruit blijkt dat door middel van een ontheffing ex artikel 68 van de wet bij de bestrijding van beschermde inheemse vogelsoorten slechts middelen kunnen worden toegestaan die in een wettelijke bepaling zijn vastgelegd.

De wettelijke bepaling waar het hier om gaat is artikel 5 Bbsd. In genoemd artikel staan 'jachtvogels' als middel genoemd, zonder nadere aanduiding van de soorten jachtvogels. In artikel 1 van de wet wordt het begrip 'jachtvogel' gedefinieerd als "vogel met behulp waarvan de jacht krachtens artikel 50, eerste lid, mag worden uitgeoefend". Artikel 50 lid 1 onder c spreekt vervolgens over "gefokte jachtvogels, te weten slechtvalken (*Falco peregrinus*) en haviken (*Accipiter gentilis*)". Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat wij op grond van de wet slechts ontheffing kunnen verlenen voor de inzet van slechtvalk en havik, daar waar het gaat om het vangen en doden van beschermde inheemse vogelsoorten.

Ter illustratie wijzen wij nog op de omstandigheid dat ook de Minister van Economische Zaken (verder: Minister van EZ) geen ontheffingen verleent voor het vangen en/of doden van beschermde inheemse vogelsoorten met gebruikmaking van andere jachtvogels dan slechtvalk en havik. De Minister van EZ

¹ Er geldt geen beperking voor de middelen voor het opzettelijk verontrusten. De middelen daarvoor zijn ook niet wettelijk vastgelegd en/of gelimiteerd.

² ABRvS 4 januari 2012, zaaknummer 201103334/1/H3, ECLI:NL:RVS:2012:BV0107

verleent voor wat betreft bijvoorbeeld de woestijnbuizerd slechts ontheffingen om daarmee vogels *opzettelijk te verontrusten*, niet om te vangen en/of doden.

Reactie op bezwaargronden

- a. Rotterdam Airport BV is op grond van internationale regelgeving verplicht om zoveel mogelijk te voorkomen dat er aanvaringen plaatsvinden tussen vliegtuigen en vogels. Deze verplichting geldt ook voor de Nederlandse overheden op ieder niveau, binnen de bevoegdheden van het betreffende overheidsorgaan. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland moeten al het mogelijke doen om een bevredigende oplossing te bieden om vogelaanvaringen zoveel als mogelijk te voorkomen.**

Reactie:

Wij zijn, met bezwaarde, van mening dat het (internationale) recht verplichtingen schept om vogelaanvaringen zoveel als mogelijk te beperken. Daarbij zijn wij van mening dat onze verplichtingen in dezen slechts inhouden dat wij, binnen de grenzen van onze bevoegdheid, toestemming dienen te verlenen voor het opzettelijk verontrusten, doden, etc. van vogels die de veiligheid van het luchtverkeer kunnen bedreigen. Door middel van de door ons verleende ontheffing hebben wij aan onze verplichtingen voldaan. Zoals ook de bezwarencommissie heeft overwogen, strekt onze bevoegdheid niet zover dat wij ook ontheffing kunnen verlenen voor de inzet van niet in een wettelijke bepaling genoemde middelen voor het vangen en/of doden van beschermde inheemse vogelsoorten. Zie hiervoor ook onze algemene reactie op het bezwaar.

- b. Om de onder a genoemde verplichtingen uit te kunnen voeren, is maatwerk nodig. Binnen de vigerende ontheffing is dergelijk maatwerk niet mogelijk omdat de inzet van andere middelen, waaronder klapnetten, vangkooien, kastvallen en andere gefokte jachtvogels dan slechtvalk en havik, hiervoor noodzakelijk is.**

Reactie:

De huidige ontheffing biedt de mogelijkheid om alle beschermde inheemse vogelsoorten opzettelijk te verontrusten, te vangen en/of te doden met gebruikmaking van havik, slechtvalk en geweer. Voor wat betreft de andere jachtvogels dan slechtvalk en havik zij verwezen naar onze algemene reactie. Inzake de klapnetten geldt dat "netten geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels" in artikel 11 lid 2 Bbsd zijn aangewezen als verboden middel. Vangkooien en kastvallen staan als toelaatbaar middel wel vermeld in artikel 5 Bbsd, maar het gebruik hiervan voor het vangen van vogels is uitgezonderd op grond van artikel 5 lid 3 Bbsd.

Wij zijn slechts bevoegd om ontheffing te verlenen binnen de grenzen van de wetgeving. Derhalve kunnen wij de middelen klapnetten, vangkooien, kastvallen en andere gefokte jachtvogels dan slechtvalk en havik niet toestaan. Zoals ook de bezwarencommissie aangeeft in haar advies, is het aan bezwaarde om haar bedrijfsvoering aan te passen aan deze nieuwe situatie.

- c. Onder de nieuwe 'Wet natuurbescherming' worden waarschijnlijk meer jachtvogels toegestaan dan slechtvalk en havik, vooruitlopend daarop zouden dergelijke vogels nu al moeten worden toegestaan.**

Reactie:

Wij zijn, met de bezwarencommissie, van mening dat wij op dit moment nog niet kunnen aansluiten bij het voorstel voor de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het toestaan van andere jachtvogels dan slechtvalk en havik. In het wetsvoorstel, zoals dat op 18 juni 2014 is ingediend bij de Tweede Kamer, is sprake van "aantoonbaar gefokte jachtvogels van bij algemene maatregel van bestuur

aangewezen soorten" als toegelaten middel. De inhoud van de bedoelde algemene maatregel van bestuur is echter nog niet bekend. Op dit moment daarop anticiperen zou dan ook prematuur zijn. Wij kunnen derhalve slechts ontheffingen verlenen op grond van de huidige regelgeving.

- d. De omstandigheid dat de reeds in bezit zijnde jachtvogels, anders dan slechtvalk en havik, nu niet ingezet kunnen worden, leidt tot dierenleed. De betreffende vogels lijden onder stress en kampen met verschillende fysieke klachten.**

Reactie:

Hoezeer wij de aantasting van het welzijn van de jachtvogels ook betreuren, deze omstandigheid kan en mag voor ons geen reden zijn om af te wijken van de regelgeving om daarmee de inzet van andere jachtvogels dan slechtvalk en havik toe te staan bij het vangen en doden van beschermde inheemse vogelsoorten. Of, zoals ook de bezwarencommissie overweegt in het advies, het leed van de jachtvogels kan niet meewegen in onderhavige besluitvorming.

- e. In het bestreden besluit wordt geen toestemming verleend voor de inzet van honden en fretten, en ook wordt er geen toestemming gegeven voor het vervoeren van gevangen dieren.**

Reactie:

De aanvraag die heeft geleid tot het bestreden besluit, hield een verzoek in om verlenging van de bestaande praktijk. Binnen de bestaande praktijk was de inzet van fretten en het vervoeren van gevangen dieren op basis van een ontheffing toegestaan. De inzet van fretten is in het bestreden besluit ook toegestaan, derhalve is het bezwaar met betrekking tot de inzet van fretten ongegrond. Het vervoeren van gevangen dieren is door ons abusievelijk niet in het bestreden besluit opgenomen, het bezwaar is wat dat betreft wel gegrond en het bestreden besluit kan worden aangepast zodat het vervoeren van gevangen dieren mogelijk wordt.

Honden werden wellicht binnen de bestaande praktijk wel gebruikt, maar voor het inzetten van honden is door ons niet eerder expliciet ontheffing verleend. Dit betekent dat de aanvraag die heeft geleid tot het bestreden besluit, ook niet zag op het gebruik van honden. Het bezwaar met betrekking tot de honden is derhalve ongegrond.

Tijdens het gesprek met vertegenwoordigers van Rotterdam Airport op 7 februari jl. is deze zaak ook aan de orde geweest. Hierbij is besproken dat voorliggend bezwaarschrift gezien wordt als een aanvullend verzoek, op basis waarvan de inzet van honden alsnog in de ontheffing kan worden opgenomen. Het bestreden besluit kan derhalve worden aangepast, waarbij toestemming wordt verleend voor het inzetten van honden als middel voor het vangen en doden van beschermde inheemse soorten.

- f. Recente wijzigingen in de Benelux-regelgeving, en de mededelingen van de Staatssecretaris van Economische Zaken daaromtrent, dienen niet tot gevolg te hebben dat besluiten zoals het bestreden besluit, worden beperkt tot de inzet van de middelen die expliciet in de Nederlandse regelgeving zijn benoemd.**

Reactie:

Wij zijn met bezwaarde en conform het advies van de bezwarencommissie van mening dat de recente wijzigingen in de Benelux-regelgeving inderdaad tot gevolg hebben dat er vanuit de Benelux-regelgeving geen belemmeringen meer zijn om op grond van de Nederlandse regelgeving ontheffingen te verlenen voor het bestrijden van diersoorten ter voorkoming van schade en ten behoeve van de veiligheid. De Benelux-regelgeving behoeft hier dan ook verder niet besproken te worden. Ten overvloede merken wij hierbij nog op

dat de beperkingen qua in te zetten middelen niet voortvloeien uit de Benelux-regelgeving, maar uit de Vogelrichtlijn. Zie ook onze algemene reactie op het bezwaar in de tekst hierboven.

- g. Het afwijken van de eerder ingezette lijn, door zonder motivering of overleg niet langer andere jachtvogels dan slechtvalk en havik toe te staan, is een vorm van onzorgvuldig handelen jegens Rotterdam Airport BV en in strijd met het vertrouwensbeginsel.**

Reactie:

Het is vaste jurisprudentie dat, wanneer een bestuursorgaan afwijkt van een eerder ingezette lijn omdat deze lijn strijdig met het recht blijkt te zijn, er geen beroep kan worden gedaan op (schending van) het vertrouwensbeginsel. Ook de bezwarencommissie komt tot deze conclusie in haar advies.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande en gelet op de ingediende aanvraag hebben wij in het bestreden besluit ten onrechte niet het vervoer van gevangen dieren opgenomen. Het bezwaar is op dit punt gegrond. De toestemming voor de inzet van honden maakte geen deel uit van de oorspronkelijke aanvraag, maar kan - op grond van het ingediende bezwaarschrift en conform het besprokene op 7 februari 2014 - in voorliggende beslissing op het door u ingediende bezwaar wel worden verwerkt. Gelet op het vorenstaande komen wij tot de conclusie dat het bestreden besluit voor wat betreft de inzet van honden en het vervoeren van gevangen dieren aangepast dient te worden. Voor al het overige achten wij de bezwaren ongegrond. Conform het advies van de bezwarencommissie zien wij aanleiding voor het toekennen van een - beperkte - vergoeding van de proceskosten in verband met het gedeeltelijk gegrond zijn van het bezwaarschrift.

Besluit

Heroverwegende alle feiten en omstandigheden besluiten wij, gezien het voorgaande, gelet op de Flora- en faunawet en conform het advies van de bezwarencommissie, het bezwaarschrift van Rischen & Nijhuis Advocaten, ingediend namens Rotterdam Airport B.V., gegrond te verklaren voor wat betreft het vervoeren van gevangen dieren, en voor het overige ongegrond.

Het bestreden besluit wordt als volgt aangepast:

- Aan het gestelde bij het tweede gedachtestreepje onder het kopje 'Besluit' wordt na "het geweer" "en honden" toegevoegd;
- Als vijfde gedachtestreepje wordt toegevoegd "het vervoeren van gevangen dieren naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker".

Wij kennen bezwaarde een vergoeding van de proceskosten toe ten hoogte van 243,50 Euro. Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Volgens onderdeel A4 van de Bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht wordt aan het indienen van een bezwaarschrift 1 punt en aan het verschijnen ter zitting ook 1 punt toegekend. Een punt vertegenwoordigt in principe een waarde van 487,00 Euro, maar vanwege de omstandigheid dat het bezwaar slechts op een klein onderdeel gegrond is, hanteren wij een wegingsfactor van 0,25, zoals ook geadviseerd door de bezwarencommissie. Twee punten vermenigvuldigd met een waarde van 487,00 Euro en een wegingsfactor van 0,25 maakt 243,50.

Beroepsprocedure

Tegen dit besluit staat ingevolge artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen **zes weken** na de dag van verzending beroep open bij de Rechtbank 's-Gravenhage, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag (bezoekadres Prins Clauslaan 60 te Den Haag).

Krachtens artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het beroep de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan - als beroep is ingesteld - ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend.

Wij verzoeken u een kopie van het beroepschrift en het verzoek om een voorlopige voorziening te zenden aan Omgevingsdienst Haaglanden, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen

art.5.1-2e

plaatsvervangend directeur
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Afschrift:

- Bezwarencommissie Awb, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.;
- Provincie Zuid-Holland, t.a.v. art.5.1-2e Postbus 90602, 2509 LP Den Haag;
- Faunabeheereenheid Zuid-Holland, Postbus 85881, 2508 CN Den Haag.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Rischen & Nijhuis, advocaten
T.a.v. [art.5.1-2e](#)
Haringvliet 86
3011 TG ROTTERDAM

Datum	Uw Brief	Ons Kenmerk	Afdeling	Contactpersoon
23 JUNI 2015	6-5-2015	ODH-2015-00666531	Toetsing & Vergunningverlening Milieu	art.5.1-2e
Bijlage(n)	Uw Kenmerk	Zaaknummer	Team	Telefoonnummer
-	-	00425542	T&V Groen, Geluid, Lucht & EV	art.5.1-2e
Betreft				Email
wijziging ontheffing ex artikel 68 Flora- en faunawet				art.5.1-2e @odh.nl

BESLUIT genomen op 15 JUNI 2015

Onderwerp

Op 6 mei 2015 ontvingen wij de aanvraag van Rischen & Nijhuis advocaten om wijziging van de ontheffing ex artikel 68, eerste lid onder b van de Flora- en faunawet (verder: Ffw) betreffende Rotterdam Airport BV (d.d. 30 december 2013/kenmerk ODH-2013-00008261).

De gevraagde wijziging betreft wijziging van de bijlage bij het besluit, waarop de personen worden opgesomd die van de ontheffing gebruik mogen maken. Er wordt gevraagd een persoon toe te voegen ter vergroting van de capaciteit bij het gebruik van het geweer.

Besluit

Wij besluiten aan de bijlage bij de ontheffing ODH-2013-00008261 met toegelaten gebruikers toe te voegen:

[art.5.1-2e](#)

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Stuur uw bezwaarschrift, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van de enveloppe, uiterlijk binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt naar Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

- de naam en het adres van de indiener;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (maak een kopie of noem het kenmerk);
- de argumenten voor het bezwaar.

Om uw bezwaar zo snel mogelijk af te kunnen handelen, verzoeken wij u ook uw telefoonnummer te vermelden.

Bij spoedeisend belang is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank 's-Gravenhage, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. In dat geval moet u griffierecht betalen. U moet wel eerst een bezwaarschrift hebben ingediend.

Digitaal indienen verzoek om voorlopige voorziening

Het is ook mogelijk om een verzoek om voorlopige voorziening digitaal bij de rechtbank in te dienen via het Digitaal loket bestuursrecht (<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>). Voor het digitaal verzenden van het verzoek om voorlopige voorziening moet u beschikken over DigiD.

Informatie

Voor nadere informatie over de bezwaarschriftenprocedure verwijzen wij u naar de website: www.zuid-holland.nl.

Bijlage(n):

- Bijlage 1: Overwegingen.

Afschrift aan:

- Ministerie van Economische Zaken, t.a.v. [art.5.1-2e](#) Postbus 20401, 2500 EK Den Haag;
- Politie Rotterdam, Afdeling Bijzondere Wetten, Postbus 70023, 3000 LD Rotterdam;
- Faunafonds, t.a.v. de secretaris, Leidseveer 2, 3511 SB Utrecht;
- Stichting de Faunabescherming, t.a.v. [art.5.1-2e](#) Amsteldijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen;
- K.N.J.V., Postbus 1165, 3800 BD Amersfoort;
- Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Postbus 85980, 2508 CR Den Haag;
- Vogelbescherming, Postbus 925, 3700 AX Zeist;
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en Handhaving, Team Groen, t.a.v. [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) Postbus 550, 3300 AN Dordrecht;
- Secretaris Partij voor de Dieren Zuid-Holland, [art.5.1-2e](#) Alphen aan den Rijn;
- Partij voor de Dieren Zuid-Holland, p/a Provincie Zuid-Holland, kamer C 1.39, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag;
- GroenLinks Zuid-Holland, t.a.v. [art.5.1-2e](#) p/a Postbus 90602, 2509 LP Den Haag;
- Provincie Zuid-Holland, t.a.v. [art.5.1-2e](#) Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

BIJLAGE I: Overwegingen

Inleiding

De ontvangen aanvraag omvat geen wijziging van de ontheffing als zodanig, maar behelst uitbreiding van de capaciteit met betrekking tot gebruik van het geweer.

Procedure

Voor de termijn van behandeling van de aanvraag is toepassing gegeven aan de beslistermijn zoals opgenomen in artikel 4:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Wettelijk kader

Op grond van de Ffw is het verboden beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, opzettelijke te verontrusten, en dergelijke (artikelen 9 t/m 12 van de Ffw).

In het kader van artikel 68, eerste lid, onder b van de Ffw werd in afwijking van de hierboven genoemde verbodsbepalingen eerder een ontheffing (kenmerk ODH-2013-00008261) verleend voor het op meerdere manieren opzettelijk verontrusten en doden van diverse diersoorten in relatie tot de veiligheid van het luchtverkeer.

De nu gevraagde wijziging van deze ontheffing betreft (uitsluitend) wijziging van de lijst met gebruikers van deze ontheffing.

Beoordeling aanvraag

Bij het voorkomen van vliegtuigaanvaringen en ernstiger problemen op Rotterdam Airport werd in het verleden gebruik gemaakt van jachtvogels ter wering van andere vogels, alsmede de kraaienvangkooi, het geweer, en dergelijke. De naar de mening van aanvrager best bruikbare jachtvogel (de woestijnbuizerd) alsmede het gebruik van de kraaienvangkooi hebben wij in genoemde ontheffing (in tegenstelling tot in een eerdere ontheffing) niet meer kunnen toestaan¹.

Ten einde voldoende afweer tegen vogels te kunnen bewerkstelligen, wordt nu de capaciteit met betrekking tot gebruik van het geweer verhoogd.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande zijn wij van mening dat de gevraagde wijziging van de lijst met gebruikers kan worden toegestaan.

¹ Zie ook: RBDHA:2015:SGR14/7876

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Rischen & Nijhuis, advocaten
T.a.v. [art.5.1-2e](#)
Haringvliet 86
3011 TG ROTTERDAM

Datum - 3 AUG. 2015	Uw Brief 24-6-2015	Ons Kenmerk ODH-2015-00684811	Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu	Contactpersoon art.5.1-2e
Bijlage(n) -	Uw Kenmerk -	Zaaknummer 00429112	Team T&V Groen, Geluid, Lucht & EV	Telefoonnummer art.5.1-2e
Betreft Aanvulling op de Flora- en faunawet ontheffing van 30 december 2013 (met kenmerk ODH-2013-00008261)				Email art.5.1-2e @odh.nl

BESLUIT genomen op **23 JULI 2015**

Onderwerp

Op verzoek van Rischen & Nijhuis advocaten namens Rotterdam Airport B.V. zullen wij een persoon toevoegen aan de lijst van personen die gebruik mogen maken van de ontheffing van 30 december 2013 (met kenmerk ODH-2013-00008261). Deze capaciteitsuitbreiding is van belang, op grond van artikel 68, eerste lid, onder b, van de Flora- en faunawet, om de luchtveiligheid beter te kunnen beschermen tegen vogelaanvaringen.

Besluit

Wij besluiten om aan de lijst met toegelaten gebruikers genoemd in de bijlage bij de ontheffing van 30 december 2013 (met kenmerk ODH-2013-00008261) toe te voegen: [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Dit besluit vervangt het besluit van 15 juni 2015 (met kenmerk ODH-2015-00666531).

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Stuur uw bezwaarschrift, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van de enveloppe, uiterlijk binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt naar Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

- de naam en het adres van de indiener;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (maak een kopie of noem het kenmerk);
- de argumenten voor het bezwaar.

Om uw bezwaar zo snel mogelijk af te kunnen handelen, verzoeken wij u ook uw telefoonnummer te vermelden.

Bij spoedeisend belang is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank 's-Gravenhage, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. In dat geval moet u griffierecht betalen. U moet wel eerst een bezwaarschrift hebben ingediend.

Digitaal indienen verzoek om voorlopige voorziening

Het is ook mogelijk om een verzoek om voorlopige voorziening digitaal bij de rechtbank in te dienen via het Digitaal loket bestuursrecht (<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>). Voor het digitaal verzenden van het verzoek om voorlopige voorziening moet u beschikken over DigiD.

Informatie

Voor nadere informatie over de bezwaarschriftenprocedure verwijzen wij u naar de website: www.zuid-holland.nl.

Afschrift aan:

- Ministerie van Economische Zaken, t.a.v. [art.5.1-2e](#), Postbus 20401, 2500 EK Den Haag;
- Faunabeheereenheid Zuid-Holland, Postbus 85881, 2508 CN Den Haag;
- Politie Rotterdam, Afdeling Bijzondere Wetten, Postbus 70023, 3000 LD Rotterdam;
- Faunafonds, t.a.v. de secretaris, Leidseveer 2, 3511 SB Utrecht;
- Stichting de Faunabescherming, t.a.v. [art.5.1-2e](#), Amsteldijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen;
- K.N.J.V., Postbus 1165, 3800 BD Amersfoort;
- Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Postbus 85980, 2508 CR Den Haag;
- Vogelbescherming, Postbus 925, 3700 AX Zeist;
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en Handhaving, Team Groen, t.a.v. [art.5.1-2e](#), [art.5.1-2e](#), Postbus 550, 3300 AN Dordrecht;
- Secretaris Partij voor de Dieren Zuid-Holland, Maaswijkstraat 13, 2586 CA Den Haag;
- Partij voor de Dieren Zuid-Holland, p/a Provincie Zuid-Holland, kamer C 1.39, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag;
- GroenLinks Zuid-Holland, t.a.v. [art.5.1-2e](#), p/a Postbus 90602, 2509 LP Den Haag;
- Provincie Zuid-Holland, t.a.v. [art.5.1-2e](#), Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Zaaknummer : 00459591
 Ons Kenmerk : ODH-2016-00079673
 Datum : - 4 NOV. 2016

Bezoekadres
 Zuid-Hollandplein 1
 2596 AW Den Haag
 Postadres
 Postbus 14060
 2501 GB Den Haag
 T (070) 21 899 02
 E vergunningen@odh.nl
 I www.odh.nl

Beschikking Flora- en faunawet

Onderwerp

Op 1 augustus 2016, aangevuld op 1 september 2016, hebben wij een aanvraag om een aanvulling op de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 ontvangen. De gevraagde aanvulling betreft een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 11 en 12 Flora- en faunawet met betrekking tot nesten en eieren van vogels voor de locatie Rotterdam Airport. Ook wordt er ontheffing gevraagd om alle in artikel 13 Flora- en faunawet genoemde diersoorten in dode toestand, geheel of in restanten, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, in voorraad te hebben en onder zich te hebben en/of te vernietigen en/of te gebruiken als voedsel voor door Rotterdam Airport B.V. in eigendom hebbende roofvogels, alsmede alle in artikel 13 Flora- en faunawet genoemde diersoorten in levende toestand ten vervoer aan te bieden, af te leveren en onder zich te hebben. Ten slotte is er verzocht een naam van de uitvoerderslijst te verwijderen.

Besluit

Wij besluiten de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013, aangepast per besluit met kenmerk ODH-2014-00180474 d.d. 15 juli 2014, verleend aan Rotterdam Airport Vastgoed B.V., als volgt aan te passen:

- I. het vijfde gedachtestreepje wordt aangepast naar: "het vervoeren, ten vervoer aanbieden, afleveren en onder zich hebben van alle beschermde inheemse en beschermde uitheemse diersoorten, teneinde gevangen dieren te verplaatsen naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker".
- II. als zesde, zevende en achtste gedachtestreepje worden toegevoegd:
 - het wegnemen van nesten van alle beschermde inheemse vogelsoorten (artikel 11 Flora- en faunawet);
 - het rapen, uit het nest nemen, beschadigen en vernielen van eieren van alle beschermde inheemse vogelsoorten (artikel 12 Flora- en faunawet);
 - het vervoeren, ten vervoer aanbieden, afleveren, onder zich te hebben en in voorraad hebben van (producten van) dode exemplaren van alle beschermde inheemse en beschermde uitheemse diersoorten (artikel 13 Flora- en faunawet);
- III. van de bijlage met personen die gebruik mogen maken van de ontheffing wordt de volgende persoon verwijderd: [art.5.1-2e](#)

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
voor dezen

art.5.1-2e

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 30 december 2013 hebben wij ontheffing verleend aan Rotterdam Airport B.V. met kenmerk ODH-2013-0008261:

"In afwijking van de artikelen 9, 10 en 74, eerste lid, onder c, van de Flora- en faunawet besluiten wij, gehoord het Faunafonds, in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, aan Rotterdam Airport BV ontheffing ex artikel 68, eerste lid, onder b, van de wet te verlenen voor het gehele luchthaventerrein van 'Rotterdam The Hague Airport' voor:

- het opzettelijk verontrusten en doden van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet, met gebruikmaking van slechtvalk en havik;
- het opzettelijk verontrusten en doden van alle beschermde inheemse vogelsoorten alsmede van de beschermde diersoorten konijn, haas en vos, met gebruikmaking van het geweer;
- het vangen en doden van de soorten konijn, vos en haas, met gebruikmaking van fretten, buidels, kastvallen en vangkooien;
- het opzettelijk verontrusten van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet.

Deze ontheffing is geldig zonder uitzondering van toepassing gedurende het gehele jaar en op alle dagen van de week (inclusief de zondagen, de nieuwjaarsdag, de tweede paas- en pinksterdag, de beide kerstdagen en Hemelvaartsdag) en geldig in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2018."

In de beslissing op bezwaar d.d. 15 juli 2014 (kenmerk ODH-2014 0180474) is het besluit als volgt aangepast:

- aan het gestelde bij het tweede gedachtestreepje onder het kopje 'Besluit' is na "het geweer" "en honden" toegevoegd;
- als vijfde gedachtestreepje is toegevoegd "het vervoeren van gevangen dieren naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker".

Op 1 augustus 2016, aangevuld op 1 september 2016, hebben wij een aanvraag om een aanvulling op bovengenoemde ontheffing ontvangen. De gevraagde aanvulling betreft een ontheffing voor het wegnemen van nesten en/of verwijderen van de eieren van vogels voor de locatie Rotterdam Airport. Hiervoor wordt ontheffing van alle verbodsbepalingen in artikelen 11 en 12 van de Flora- en faunawet (hierna: Ffw) gevraagd. Ook wordt er ontheffing gevraagd om alle in artikel 13 Ffw genoemde diersoorten in dode toestand, geheel of in restanten, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, in voorraad te hebben en onder zich te hebben en/of te vernietigen en/of te gebruiken als voedsel voor door Rotterdam Airport B.V. in eigendom hebbende roofvogels, alsmede alle in artikel 13 Ffw genoemde diersoorten in levende toestand ten vervoer aan te bieden, af te leveren en onder zich te hebben. Ten slotte is er verzocht een naam van de uitvoerderslijst te verwijderen.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking. Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 16 augustus 2016 verzocht om aanvullende gegevens en is de termijn opgeschort. Op 1 september 2016 hebben wij aanvullende informatie ontvangen. De procedure is op 1 september 2016 hervat.

Adviezen

Overeenkomstig de bepalingen in de Ffw is op 5 september 2016 advies gevraagd aan het Faunafonds. Het Faunafonds heeft op 27 oktober 2016 geadviseerd de gevraagde aanpassing van de ontheffing te verlenen.

Grondslag beschikking

Aangezien dit besluit een aanvulling is op een bestaande ontheffing, is de grondslag van dit besluit hetzelfde als de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013, aangepast in de beslissing op bezwaar d.d. 15 juli 2014 (kenmerk ODH-2014 0180474). Voor het toetsingskader en de beoordeling hiervan verwijzen wij naar genoemde ontheffing en beslissing op bezwaar.

Beoordeling

Verwijderen van nesten en eieren

In de aanvraag wordt vermeld dat de afdeling Flora- en Faunabeheer van de luchthaven er alles aan doet om te voorkomen dat het terrein aantrekkelijk wordt voor vogels om daar te nestelen. In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer is het in een dergelijk geval en bij overige (doorlopende) (onderhouds)werkzaamheden en projecten op de luchthaven noodzakelijk om het nest te verstoren en/of de nesten en/of de eieren te verwijderen. In dat kader bezien wordt verzocht ontheffing te verlenen van de verboden van de artikelen 11 en 12 van de Ffw.

Wij zijn het met de aanvrager eens dat al het mogelijke in het werk gesteld moet worden om de vliegveiligheid te waarborgen. Ook kunnen wij begrijpen dat, ondanks alle voorzorgsmaatregelen, er toch op enig moment een vogel een geschikte nestplaats vindt. Wij achten het in het kader van de vliegveiligheid belangrijk dat er op zo'n moment direct ingegrepen kan worden door het nest (en eventuele eieren) te verwijderen. Wij gaan ervan uit dat het nest direct na constateren verwijderd wordt om een eventueel broedgeval zo veel als mogelijk te voorkomen.

In de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013 is in voorschrift 3 een rapportageplicht opgenomen. Wellicht ten overvloede wijzen wij erop dit voorschrift ook van toepassing is op acties die betrekking hebben op nesten en/of eieren.

In voorraad hebben, vervoeren e.d. van dieren

Op dit moment worden door Rotterdam Airport B.V. geen dode vogels of delen daarvan bewaard voor nader onderzoek. Als er nu een dode vogel of delen daarvan worden gevonden, worden deze gefotografeerd en in de zogenaamde 'kadaverbak' gedeponeerd. De kadaverbak wordt één maal per week aangeboden aan de firma Rendac. Hetzelfde geldt voor (delen van) andere dode dieren. De kadaverbak wordt gebruikt voor zowel dieren die zijn afgeschoten of die zijn geslagen door jachtvogels als voor dieren die worden gevonden of onderdelen van dieren, slachtafval van voeding voor roofvogels en afval uit de hokken van de roofvogels. Het vervoer op de luchthaven naar de kadaverbak geschiedt door medewerkers van Rotterdam Airport B.V.

In de beslissing op bezwaar van 15 juli 2014 is het besluit van 30 december 2013 in zoverre aangepast dat als vijfde gedachtestreepje is toegevoegd *'het vervoeren van gevangen dieren naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker'*. Dit beperkt zich echter tot levende dieren, doch Rotterdam Airport B.V. heeft soms ook te maken met overleden dieren of resten van overleden dieren.

Sinds 9 mei jl. is Rotterdam The Hague Airport EASA (European Aviation Safety Agency) gecertificeerd, hetgeen verplicht is gesteld voor alle luchthavens in Europa. Dit heeft tot gevolg dat Rotterdam Airport B.V. niet enkel aan de Nederlandse wetgeving, maar ook aan de Europese EASA wet- en regelgeving dient te voldoen. Dit betekent onder meer een nog nauwkeuriger registratie van gegevens van vogels die betrokken zijn bij vogelaanvaringen. Niet valt uit te sluiten dat Rotterdam Airport B.V. gehouden zal zijn resten van

vogels die bij een dergelijke aanvaring betrokken zijn geweest te bewaren en zo nodig nader (door externen) te (laten) onderzoeken. Op dit moment worden die resten gefotografeerd waarna deze vernietigd worden. Rotterdam Airport B.V. wenst evenwel de mogelijkheid te hebben om vogels die worden geschoten in het kader van de veiligheid van het luchtverkeer en/of vogels die betrokken zijn geweest bij een vogelaanvaring in te vriezen en gedurende enige tijd te bewaren om die resten nadien eventueel te gebruiken voor het voederen van de eigen jachtvogels. Voor de nadere registratie en de bewijzen daarvan (in het kader van een vogelaanvaring) is het tevens van belang nog enige tijd over de (resten van) vogels te kunnen beschikken. Wat dat betreft heeft Rotterdam Airport B.V. belang bij het in voorraad kunnen hebben van dode vogels en/of resten van dode vogels.

Op 1 september 2016 is de aanvraag nader aangevuld met een verzoek om ontheffing voor meer verboden genoemd in artikel 13 Ffw. Ook is er verzocht om ontheffing van verboden in artikel 13 Ffw om ook onderzoek, alsmede het als voedsel dienen voor roofvogels, mogelijk te maken voor andere diersoorten dan vogels. In de aanvulling is ontheffing gevraagd om alle in artikel 13 genoemde diersoorten, in dode toestand, geheel of in restanten, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren en onder zich te hebben en/of te vernietigen en/of te gebruiken als voedsel voor door Rotterdam Airport B.V. in eigendom hebbende roofvogels, alsmede alle in artikel 13 genoemde diersoorten in levende toestand ten vervoer aan te bieden, af te leveren en onder zich te hebben.

De verboden uit artikel 13 Ffw die in dit verband van toepassing zijn: het in voorraad hebben, vervoeren, ten vervoer aanbieden, afleveren en onder zich hebben van dieren. Ontheffing van al deze verboden is nodig om (eventueel) onderzoek aan het bij een aanvaring betrokken dier uit te kunnen (laten) voeren. In dit verband is de ontheffing direct gekoppeld aan het wettelijke belang "in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer". Dit achten wij voldoende grond om de ontheffing te verlenen.

Het benutten van de bij een aanvaring betrokken dieren die niet voor onderzoek nodig zijn, of de geschoten dieren in het kader van het voorkomen van aanvaringen, door het voederen van de jachtvogels dient niet direct een wettelijk belang. Echter zien wij geen aanleiding het verzoek op dit punt te weigeren.

Op grond van artikel 75 lid 1 Ffw juncto artikel 11 lid 2 Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten juncto artikel 1b, lid 3 en bijlage 3 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten is reeds een vrijstelling opgenomen van het verbod van artikel 13 Ffw voor producten van dieren die behoren tot een aantal diersoorten, indien de houder van de betrokken producten kan aantonen dat deze zijn verworven overeenkomstig het bepaalde in artikel 65 e.v. Ffw met betrekking tot beheer en schadebestrijding. Deze bijlage bevat een beperkt aantal vogelsoorten, waardoor deze vrijstelling niet toereikend is om te gebruiken door Rotterdam Airport. Er kunnen immers veel meer vogelsoorten bij vogelaanvaringen betrokken zijn, of geschoten worden in het kader van de vliegveiligheid.

De achterliggende redenen voor de vrijstelling gelden evenwel m.m. voor ons besluit, zoals blijkt uit de toelichting op artikel 11 lid 2 van het Vrijstellingsbesluit (bron: Stb. 2000, 525 (sindsdien niet inhoudelijk gewijzigd; wel verplaatst naar de Regeling in 2005: Stscrt. 2005, 23)):

"De artikelen 10 en 11 bevatten vrijstellingen voor het onder zich hebben, vervoeren en verhandelen van producten van wild en vrijstellingen voor het onder zich hebben, vervoeren en verhandelen van andere dieren behorende tot de ingevolge artikel 4 van de wet beschermde inheemse diersoorten die op geoorloofde wijze zijn gedood. Het moet immers mogelijk zijn op geoorloofde wijze gedode dieren, zoals dieren die buit zijn gemaakt tijdens de jacht of die in het kader van beheer of bestrijding van schade zijn gedood, onder zich te hebben, te vervoeren en eventueel te verhandelen zonder daarbij de wet te overtreden. Van het geoorloofd doden van dieren in het kader van beheer of bestrijding van schade kan bijvoorbeeld sprake zijn indien het dieren betreft die door de grondgebruiker mogen worden gedood op basis van artikel 65, derde of vierde lid, van de wet, of op grond van een daartoe door gedeputeerde staten afgegeven ontheffing als bedoeld in artikel 68 van de wet. Een dergelijke ontheffing kan ingevolge de wet

slechts worden afgegeven indien deze geen afbreuk doet aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.”

In de nieuwe Wet natuurbescherming, die 1 januari 2017 in werking treedt, zal voor alle diersoorten die voldoen aan de huidige voorwaarden dezelfde regeling gelden. De regeling zal dus niet beperkt zijn tot een aantal soorten die op een lijst staan. Dit is geregeld in artikel 3.16 van de ontwerpregeling natuurbescherming (van 13 mei 2016).

In de toelichting op dit artikel is het volgende te lezen:

“3.4.3.1. Uitzondering verhandelingsverbod (schadebestrijding, populatiebeheer)

(.....)

Tegen de verhandeling van producten van dieren die geoorloofd zijn gedood in het kader van schade- of overlastbestrijding en populatiebeheer bestaat uit een oogpunt van soortenbescherming geen bezwaar, omdat schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer op gecontroleerde wijze geschieden op basis van een vrijstelling of ontheffing van de provincie – ingeval van soorten die landelijke schade veroorzaken (artikel 3.1 tot en met 3.4 van deze regeling) en ingeval op grond van artikel 1.3, vijfde lid, van de wet de bevoegdheid bij het Rijk ligt – de Minister van Economische Zaken; behalve op het doden van dieren voorziet de betrokken vrijstelling of ontheffing in de regel ook in vrijstelling of ontheffing van het verbod gesteld in artikel 3.6, tweede lid, van de wet om gedode dieren onder zich te houden, als dit verbod gelet op de betrokken diersoort van toepassing is (zie volgende paragraaf). Het gebruik van dode dieren – in het bijzonder voor consumptie – in plaats van vernietiging daarvan is bij uitstek te beschouwen als duurzaam, zoals ook tijdens de parlementaire behandeling van het voorstel voor de Wet natuurbescherming zowel van de zijde van de Tweede Kamer als de regering is aangegeven [noot 50].

Noot 50: Kamerstukken II 2014/2015, 33348, nr. 175, blz. 48, 106-108. Verschillende maatschappelijke organisaties (Vogelbescherming Nederland, Faunabescherming) waren in hun commentaar een andere mening toegedaan. Zij vreesden dat deze voorziening een markt creëert en verboden handelingen in de hand werkt. Dit commentaar heeft niet geleid tot wijziging van de regeling. Het is niet aannemelijk dat de vrees van genoemde organisatie uit zal komen, aangezien het verhandelen van deze dieren enkel is toegestaan als er een geldige ontheffing of vrijstelling aan het doden van deze dieren ten grondslag ligt.”

Het voederen van jachtvogels met dieren die in het kader van schadebestrijding reeds gedood zijn, of bij een vogelaanvaring betrokken waren, zien wij in ditzelfde licht. Dit is een voorbeeld van duurzaam omgaan met voedsel (in dit geval voor de jachtvogels). Gezien het feit dat het voederen van de jachtvogels vanaf het inwerkingtreden van de Wet Natuurbescherming (1 januari 2017) met geoorloofd verkregen dieren sowieso is toegestaan, zien wij geen bezwaar om in het kader van duurzaamheid dit eerder toe te staan.

Aanpassen van bijlage uitvoerders

Als laatste wordt verzocht om één van de namen van de bijlage met uitvoerders te verwijderen wegens diens overlijden. De bijlage wordt op dit punt aangepast.

Conclusie

Het bovenstaande overwegende, komen wij tot de conclusie dat wij kunnen overgaan tot de gevraagde aanpassing van de ontheffing.

Zaaknummer : 00468248
 Ons Kenmerk : ODH-2017-00020422
 Datum : 20 MAART 2017

Bezoekadres
 Zuid-Hollandplein 1
 2596 AW Den Haag
 Postadres
 Postbus 14060
 2501 GB Den Haag
 T (070) 21 899 02
 E vergunningen@odh.nl
 I www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming

Onderwerp

Op 12 december 2016, aangevuld op 20 januari en 17 februari 2017, hebben wij een aanvraag ontvangen om een aanvulling op de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261, aangepast per besluit met kenmerk ODH-2014-00180474 en aangevuld per besluit met kenmerk ODH-2016-00079673. De gevraagde aanvulling betreft een ontheffing van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor het gebruik van een woestijnbuizerd bij het verontrusten en doden van alle beschermde inheemse diersoorten in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer op Rotterdam Airport. Ook is er verzocht een naam aan de uitvoerderslijst toe te voegen.

Besluit

Wij besluiten de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013, aangepast per besluit met kenmerk ODH-2014-00180474 d.d. 15 juli 2014 en aangevuld per besluit met kenmerk ODH-2016-00079673 d.d. 4 november 2016, verleend aan Rotterdam Airport Vastgoed B.V., als volgt aan te passen:

- I. het eerste gedachtestreepje wordt aangepast naar:
 - a. het opzettelijk storen en opzettelijk doden van de vogelsoorten zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, met gebruikmaking van slechtvalk, havik en woestijnbuizerd;
 - b. het opzettelijk verstoren en opzettelijk doden van de diersoorten zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, met gebruikmaking van slechtvalk, havik en woestijnbuizerd;
 - c. het opzettelijk doden van alle diersoorten zoals bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming, met gebruikmaking van slechtvalk, havik en woestijnbuizerd;
- II. aan de bijlage met personen die gebruik mogen maken van de ontheffing wordt de volgende persoon toegevoegd: [art.5.1-2e](#)

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
 voor dezen,

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
 van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 30 december 2013 hebben wij ontheffing verleend aan Rotterdam Airport B.V. met kenmerk ODH-2013-0008261:

“In afwijking van de artikelen 9, 10 en 74, eerste lid, onder c, van de Flora- en faunawet besluiten wij, gehoord het Faunafonds, in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, aan Rotterdam Airport BV ontheffing ex artikel 68, eerste lid, onder b, van de wet te verlenen voor het gehele luchthaventerrein van ‘Rotterdam The Hague Airport’ voor:

- het opzettelijk verontrusten en doden van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet, met gebruikmaking van slechtvalk en havik;
- het opzettelijk verontrusten en doden van alle beschermde inheemse vogelsoorten alsmede van de beschermde diersoorten konijn, haas en vos, met gebruikmaking van het geweer;
- het vangen en doden van de soorten konijn, vos en haas, met gebruikmaking van fretten, buidels, kastvallen en vangkooien;
- het opzettelijk verontrusten van alle beschermde inheemse diersoorten zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, van de wet.

Deze ontheffing is geldig zonder uitzondering van toepassing gedurende het gehele jaar en op alle dagen van de week (inclusief de zondagen, de nieuwjaarsdag, de tweede paas- en pinksterdag, de beide kerstdagen en Hemelvaartsdag) en geldig in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2018.”

In de beslissing op bezwaar d.d. 15 juli 2014 (kenmerk ODH-2014-0180474) is het besluit als volgt aangepast:

- aan het gestelde bij het tweede gedachtestreepje onder het kopje ‘Besluit’ is na “het geweer” “en honden” toegevoegd;
- als vijfde gedachtestreepje is toegevoegd “het vervoeren van gevangen dieren naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker”.

Per besluit van 4 november 2016 (kenmerk ODH-2016-00079673) is de ontheffing op verzoek van de ontheffinghouder als volgt aangepast:

- het vijfde gedachtestreepje is aangepast naar: “het vervoeren, ten vervoer aanbieden, afleveren en onder zich hebben van alle beschermde inheemse en beschermde uitheemse diersoorten, teneinde gevangen dieren te verplaatsen naar een opvanglocatie of een locatie waar de dieren kunnen worden losgelaten met toestemming van de desbetreffende grondgebruiker”;
- als zesde, zevende en achtste gedachtestreepje zijn toegevoegd:
 - a. het wegnemen van nesten van alle beschermde inheemse vogelsoorten (artikel 11 Flora- en faunawet);
 - b. het rapen, uit het nest nemen, beschadigen en vernielen van eieren van alle beschermde inheemse vogelsoorten (artikel 12 Flora- en faunawet);
 - c. het vervoeren, ten vervoer aanbieden, afleveren, onder zich te hebben en in voorraad hebben van (producten van) dode exemplaren van alle beschermde inheemse en beschermde uitheemse diersoorten (artikel 13 Flora- en faunawet).

Op 12 december 2016, aangevuld op 20 januari en 17 februari 2017, hebben wij een verzoek ontvangen om de ontheffing aan te vullen om ook de woestijnbuizerd te kunnen gebruiken.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 2 januari 2017 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens. Op 20 januari en 17 februari 2017 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De procedure is op 17 februari 2017 hervat.

Grondslag beschikking

Aangezien dit besluit een aanvulling is op een bestaande ontheffing, is de grondslag van dit besluit hetzelfde als de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013, aangepast in de beslissing op bezwaar d.d. 15 juli 2014 (kenmerk ODH-2014-0180474) en besluit ODH-2016-00079673 d.d. 4 november 2016. Voor het toetsingskader en de beoordeling hiervan verwijzen wij naar genoemde ontheffing en de beslissing op bezwaar. In dit besluit staat slechts ter discussie of een derde jachtvogel – namelijk de woestijnbuizerd – als extra middel ingezet kan worden.

Beoordeling aanvraag

Met ingang van 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). In de Wnb zijn er drie verschillende beschermingsregimes. Deze vinden hun basis o.a. in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Bij de verbodsbepalingen en het toetsingskader om van deze verbodsbepalingen af te wijken is er zo goed als mogelijk aangesloten bij de verwoording in de respectievelijk Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor de nationaal beschermde soorten, die in een bijlage bij de Wnb zijn bepaald, zijn de verbodsbepalingen beperkter en zijn er meer afwijkingsmogelijkheden. Door deze wijzigingen in wetgeving kunnen wij in dit besluit niet volstaan met het toevoegen van de woestijnbuizerd aan het eerste gedachtestreepje. In onderhavig besluit is aangesloten bij de verbodsbepalingen zoals zij onder de Wnb voor de drie verschillende beschermingsregimes zijn bepaald.

In de ontheffing met kenmerk ODH-2013-0008261 d.d. 30 december 2013 is reeds onderbouwd dat de veiligheid van het luchtverkeer op het luchthaventerrein in het geding is en dat het opzettelijk verontrusten en doden van alle beschermde inheemse diersoorten met havik of slechtvalk nodig kan zijn. Ook is reeds beoordeeld dat er geen andere bevredigende oplossing is en dat de staat van instandhouding van de soorten niet in het geding is. Voor de beoordeling hiervan verwijzen wij naar het primaire besluit.

Woestijnbuizerd

In artikel 3.25 van de Wnb is bepaald dat bij onder meer het verlenen van ontheffing de middelen dienen te worden aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt. In artikel 3.9 van het Besluit natuurbescherming staan de middelen en methoden genoemd die bij het vangen en doden van vogels gebruikt mogen worden. Bij de verlening van een ontheffing dient er uit de in artikel 3.9 van het Besluit natuurbescherming genoemde middelen en methoden het middel of de methode te worden geselecteerd dat in de gegeven situatie – gezien het betrokken soort dier, de locatie en de andere omstandigheden die bij de handeling van het vangen of doden aan de orde kunnen zijn – het meest geschikt is. Deze aanvraag betreft het gebruik van de woestijnbuizerd, welke is opgenomen als toegestaan middel in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel c van het Besluit natuurbescherming, evenals de twee andere in te zetten jachtvogels slechtvalk en havik.

De woestijnbuizerd zal net als de slechtvalk en havik worden ingezet voor ver-/bejaging op alle vogels en zoogdieren (met name haas en konijn) die op het luchthaventerrein voorkomen

Aanvrager meldt dat nadat er per 1 januari 2014 geen gebruik meer kon worden gemaakt van de woestijnbuizerd, de consequenties nog niet direct zichtbaar waren, maar dat dit na verloop van tijd wel

zichtbaar is geworden. Het is gebleken dat vogels die overlast veroorzaken steeds moeilijker te verjagen zijn en ook weer sneller terugkeren naar het luchthaventerrein.

Bij gebruik van jachtvogels – ongeacht de soort – vindt er geen gewenning plaats en wordt er een duidelijk signaal aan andere vogels afgegeven die zich in (of boven) het veld bevinden. Vanwege de jachttechniek is de woestijnbuizerd een aanvulling op de bestaande inzet van jachtvogels. De woestijnbuizerd kan door zijn veelzijdigheid ingezet worden op vogels van de grootte van een duif tot aan vogels van de grootte van een ooievaar. Het verleden leert dat de inzet van de woestijnbuizerd een nuttige aanvulling is op het bestrijden van ganzen. Door de karaktereigenschappen van de woestijnbuizerd is het mogelijk om hem in te zetten wanneer de weersinvloeden de inzet van andere jachtvogels beperken, bijvoorbeeld bij verminderd zicht (mist), hoge temperaturen of bij flinke regenbuien. Anders dan de andere jachtvogels is de woestijnbuizerd inzetbaar voor bejaging langs de start- en landingsbaan en op andere plekken, waar veel geluid wordt geproduceerd en sprake is van een hectische situatie.

Verder wordt door aanvrager verwezen naar de pagina's 11 tot en met 13 van het vigerende Plan van Aanpak van Faunabeheer van Rotterdam The Hague Airport. Het Plan van Aanpak dateert weliswaar van 2004 en is daardoor niet meer geheel opportuun, maar in grote lijnen wordt het ook thans nog gevolgd. Een nieuw Plan van Aanpak is in de maak. Op pagina 11 staat vermeld wat de verschillen zijn tussen de diverse jachtvogels voor het bejagen van andere dieren.

Gelet op bovenstaande menen wij dat het gebruik van de woestijnbuizerd op Rotterdam Airport kan worden toegestaan.

Aanpassen van bijlage uitvoerders

Als laatste wordt verzocht om één naam aan de bijlage met uitvoerders toe te voegen. De bijlage wordt op dit punt aangepast.

Conclusie

Het bovenstaande overwegende, komen wij tot de conclusie dat wij kunnen overgaan tot de gevraagde aanpassing van de ontheffing.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00496652
Ons Kenmerk : ODH-2017-00100571
Datum : 20 OKT. 2017

Beschikking

Wet natuurbescherming

Onderwerp

Op 14 september 2017 hebben wij een verzoek tot wijziging van de tenaamstelling van de besluiten met kenmerk ODH-2017-00020422 van 20 maart 2017 en ODH-2016-00079673 van 4 november 2016 ontvangen. Er wordt verzocht om de tenaamstelling in de besluiten ODH-2017-00020422 en ODH-2016-00079673 te wijzigen van Rotterdam Airport Vastgoed B.V. naar Rotterdam Airport B.V.

In het besluit ODH-2017-00020422 van 20 maart 2017 is [art.5.1-2e](#) toegevoegd aan de bijlage met personen die gebruik mogen maken van de ontheffing. Als tweede aanpassing wordt er verzocht deze naam aan te passen naar [art.5.1-2e](#) omdat hij evenwel twee voornamen blijkt te hebben.

Besluit

Wij besluiten:

- I. in te stemmen met het verzoek tot wijziging van de tenaamstelling van de besluiten met kenmerk ODH-2017-00020422 van 20 maart 2017 en ODH-2016-00079673 van 4 november 2016. De tenaamstelling van de besluiten worden gewijzigd in: **Rotterdam Airport B.V.;**
- II. in beslispunt II van het besluit ODH-2017-00020422 d.d. 20 maart 2017 de naam [art.5.1-2e](#)
- III. de besluiten voor het overige ongewijzigd in stand te laten.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen.

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 14 september 2017 hebben wij een verzoek tot wijziging van de tenaamstelling van de besluiten met kenmerk ODH-2017-00020422 van 20 maart 2017 en ODH-2016-00079673 van 4 november 2016 ontvangen. Er wordt verzocht om de tenaamstelling in de besluiten ODH-2017-00020422 en ODH-2016-00079673 te wijzigen van Rotterdam Airport Vastgoed B.V. naar Rotterdam Airport B.V. Er zijn ons geen omstandigheden bekend die aanleiding zouden kunnen zijn om onze medewerking aan de wijziging van de tenaamstelling te weigeren. De wijziging van de tenaamstelling heeft geen gevolgen voor de eerder verstrekte ontheffing.

In het besluit ODH-2017-00020422 van 20 maart 2017 is, als beslispoint II in het besluit, [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) toegevoegd aan de bijlage met personen die gebruik mogen maken van de ontheffing. Als tweede aanpassing wordt er verzocht deze naam aan te passen naar [art.5.1-2e](#) omdat hij evenwel twee voornamen blijkt te hebben.

Procedure

De voorbereidingsprocedure van afdeling 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op deze beschikking.

Conclusie

De tenaamstelling van de besluiten Wet natuurbescherming worden gewijzigd.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00531367
Ons Kenmerk : ODH-2018-00140966
Datum : 04 JAN 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Beheer en schadebestrijding

Onderwerp

Op 17 september 2018 hebben wij van Rotterdam Airport B.V. een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen om ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.4, tweede lid en artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, van de Wet natuurbescherming. Ook wordt ontheffing aangevraagd als bedoeld in artikel 3.25, vierde lid, 3.26, derde lid, en artikel 3.34, derde lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het verjagen, vangen en doden van dieren in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer. Ontheffing wordt gevraagd voor het vangen en doden van vogels, vossen, konijnen en hazen, alsmede het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels op het terrein van Rotterdam The Hague Airport te Rotterdam. Daarnaast wordt ontheffing aangevraagd voor het vangen van bepaalde vogelsoorten, vossen, hazen en konijnen met vangkooien en het zich buiten gebouwen bevinden met deze vangkooien, alsook voor het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels. Tenslotte wordt ontheffing gevraagd voor het uitzetten van buizerds en torenvalken. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het vangen en doden van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren, alsmede het wegnemen van nesten van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, derde lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het rapen en onder zich hebben van eieren van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, anders dan voor verkoop;
- artikel 3.4, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het met een vangkooi vangen van de zwarte kraai (*Corvus corone*), kauw (*Coloeus monedula*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), ekster (*Pica pica*), torenvalk (*Falco tinnunculus*) en buizerd (*Buteo buteo*);

- artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het vangen en doden van de haas (*Lepus europaeus*), de vos (*Vulpes vulpes*) en het konijn (*Oryctolagus cuniculus*);
- artikel 3.24, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het zich buiten gebouwen bevinden met:
 - vangkooien, bestemd voor het vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, alsmede voor hazen, vossen en konijnen;
- artikel 3.26, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor het geweer te gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;
- de krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gestelde regels, voor wat betreft:
 - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
 - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming;
- artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het uitzetten van de torenvalk (*Falco tinnunculus*) en buizerd (*Buteo buteo*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode vanaf 1 januari 2019.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. dat ter uitvoering van de ontheffing zoals bedoeld onder beslispoint I. gebruik gemaakt mag worden van de volgende middelen en methoden:
 - a. geweren;
 - b. honden, niet zijnde lange honden;
 - c. haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
 - d. kastvallen, voor het vangen van de zwarte kraai, kauw, spreeuw, ekster, torenvalk, buizerd, vos, haas en konijn;
 - e. vangkooien, voor het vangen van de zwarte kraai, kauw, spreeuw, ekster, torenvalk, buizerd, vos, haas en konijn;
 - f. het doden met behulp van slag, snij- en steekwapens,
 - g. het doden door middel van cervicale dislocatie van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
 - h. het vangen van de zwarte kraai, kauw, spreeuw, ekster, torenvalk, buizerd en vos met gebruikmaking van lokvoer;
- III. de voorschriften 1 tot en met 9 te verbinden aan deze ontheffing;
- IV. de aanvraag van 17 september 2018 en de aanvullende stukken van 31 oktober 2018 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- V. dat deze ontheffing geldig is van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

- 1 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn medewerkers of anderen welke betrokken zijn bij de uitvoering, op de hoogte worden gesteld van de voorschriften in deze ontheffing.
- 2 De ontheffinghouder houdt een overzicht bij van de medewerkers die van deze ontheffing gebruik mogen maken. Dit overzicht dient jaarlijks en bij wijzigingen toegezonden te worden aan meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 3 De gebruiker van de ontheffing dient bij de uitvoering (een kopie van) de ontheffing bij zich te dragen.
- 4 Het wegnemen van nesten, alsmede het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten en eieren is uitsluitend toegestaan indien dit nest een direct gevaar vormt voor de vliegveiligheid en er vanwege de vliegveiligheid niet gewacht kan worden tot de jongen zijn uitgevlogen.
- 5 Andere dieren dan de zwarte kraai, kauw, spreeuw, ekster, buizerd, torenvalk, haas, vos en konijn, die zijn gevangen in een vangkooi of kastval, dienen onmiddellijk vrijgelaten te worden.
- 6 Vangkooien en kastvallen worden enkel gebruikt door ervaren faunabeheerders en ten minste dagelijks gecontroleerd. Vangkooien en kastvallen dienen te allen tijde voorzien te zijn van voldoende water en voedsel.
- 7 Uitsluitend de torenvalk en buizerd mogen na toestemming van de grondgebruiker ter plaatse worden losgelaten.
- 8 De houder van de ontheffing is verplicht jaarlijks voor 15 april een rapportage te overleggen met daarin verslaglegging van de op het vliegveld aanwezige vogelsoorten, van de ingezette middelen, van de resultaten van preventieve maatregelen en acties, alsmede van het aantal dood aangetroffen en/of gevangen en/of gedode dieren. Dit onder vermelding van de betreffende soort, de aantallen en de relevante datering plaatsgevonden aan vergunningen@odh.nl onder vermelding van het zaaknummer en meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 9 Deze ontheffing is slechts geldig op het terrein van Rotterdam The Hague Airport.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten – beschermd én onbeschermd – geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 17 september 2018 hebben wij van Rotterdam Airport B.V. een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen om ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.4, tweede lid en artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, van de Wnb. Ook wordt ontheffing aangevraagd als bedoeld in artikel 3.25, vierde lid, 3.26, derde lid, en artikel 3.34, derde lid, van de Wnb. De aanvraag heeft betrekking op het verjagen, vangen en doden van dieren in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer. Ontheffing wordt gevraagd voor het vangen en doden van vogels, vossen, konijnen en hazen, alsmede het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels op het terrein van Rotterdam The Hague Airport te Rotterdam. Daarnaast wordt ontheffing aangevraagd voor het vangen van bepaalde vogelsoorten, vossen, hazen en konijnen met vangkooien en het zich buiten gebouwen bevinden met deze vangkooien, alsook voor het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) vogels. Tenslotte wordt ontheffing gevraagd voor het uitzetten van buizerds en torenvalken. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb, voor wat betreft het vangen en doden van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren, alsmede het wegnemen van nesten van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, derde lid, van de Wnb, voor wat betreft het rapen en onder zich hebben van eieren van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb, voor wat betreft het onder zich hebben of vervoeren van (delen of producten van) van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, anders dan voor verkoop;
- artikel 3.4, eerste lid, van de Wnb, voor wat betreft het met een vangkooi vangen van de zwarte kraai (*Corvus corone*), kauw (*Coloeus monedula*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), ekster (*Pica pica*), torenvalk (*Falco tinnunculus*) en buizerd (*Buteo buteo*);
- artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb, voor wat betreft het vangen en doden van de haas (*Lepus europaeus*), de vos (*Vulpes vulpes*) en het konijn (*Oryctolagus cuniculus*);
- artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het zich buiten gebouwen bevinden met:
 - vangkooien, bestemd voor het vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn alsmede hazen, vossen en konijnen;
- artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wnb, voor het geweer te gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;
- de krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb gestelde regels, voor wat betreft:
 - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), voor wat betreft het gebruik van een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
 - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb;

- artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het uitzetten van de torenvalk (*Falco tinnunculus*) en buizerd (*Buteo buteo*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode vanaf 1 januari 2019.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Lijst van op het luchthaventerrein aanwezige soorten, genoemd in bijlage II bij het Verdrag van Bern;
- Lijst van op het luchthaventerrein aanwezige soorten, genoemd in de bijlage bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming;
- Lijst van 'Birdhits' 2017;
- Lijst van zoogdieraanrijdingen 2017;
- 2016 Initial Birdstrike Risk Assessment for Rotterdam The Hague Airport (RTM), Birdstrike Management Ltd, 1 augustus 2016;
- Brief 'Aanschrijving in verband met overlast vogelverjaging', DCMR Milieudienst Rijnmond, kenmerk 21783486/310698, 5 juni 2014.
- Brief 'Toezicht milieuwetten Gebied provincie Zuid-Holland', Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, kenmerk D-16-1616478, 30 juni 2016.

Per brief 'Aanvraag Ontheffing ex Wet natuurbescherming (Wnb)' van 12 oktober 2018 is de aanvraag aangepast.

Wij hebben de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Brief 'Rotterdam Airport / Ontheffing Wnb 2018', Rischen & Nijhuis advocaten, dossiernummer 2018/01.034, 31 oktober 2018;
- E-mail van 27 december 2018

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 11 oktober 2018 verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure opgeschort. De procedure is op 31 oktober 2018 hervat.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Aanvraag door een ander dan de faunabeheereenheid en zonder faunabeheerplan

In artikel 3.17, tweede lid, van de Wnb staat dat een ontheffing als bedoeld in het eerste lid wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan handelt. Voorts is in het vierde lid bepaald dat in afwijking van het tweede lid een ontheffing ook aan een wildbeheereenheid of aan anderen dan een faunabeheereenheid kan worden verleend, indien de noodzaak ontbreekt voor verrichting van de handelingen door tussenkomst van een faunabeheereenheid.

In artikel 3.5, eerste lid, van de Beleidsregels uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland (hierna: Beleidsregel) staat dat Gedeputeerde Staten aan Rotterdam The Hague Airport ontheffing verlenen voor het bestrijden of beheren van populaties op het terrein van Rotterdam The Hague Airport ten behoeve van de veiligheid van het luchtverkeer. Daaruit blijkt dat Gedeputeerde Staten heeft beoogd om te kunnen voorzien

in een ontheffing aan Rotterdam The Hague Airport zonder tussenkomst van de Faunabeheereenheid, als bedoeld in artikel 3.17, vierde lid, van de Wnb.

Op grond van artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb dient onder meer duurzaam beheer van populaties plaats te vinden overeenkomstig een faunabeheerplan. Artikel 3.17, vijfde lid, van de Wnb biedt de mogelijkheid om daarvan af te wijken, indien de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan, gelet op de specifieke kenmerken van de desbetreffende diersoort dan wel de aard of omvang van de te verrichten handelingen. In artikel 3.5, tweede lid, van de Beleidsregel staat in welke situatie Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen voor handelingen die niet op grond van een faunabeheerplan worden verricht, namelijk onder meer indien de veiligheid van het luchtverkeer in gevaar is of dreigt te komen. In de toelichting hierop staat er voor Rotterdam The Hague Airport geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een faunabeheerplan, vanwege de specifieke situatie op deze luchthaven, waar in principe alle soorten vogels verjaagd moeten kunnen worden. Gelet hierop is geen faunabeheerplan vereist.

Voorts staat in artikel 3.5, tweede lid, van de Beleidsregel dat een dergelijke ontheffing wordt verleend voor een zo kort mogelijke periode van maximaal 2 jaar. Gelet hierop zullen wij de gevraagde ontheffing voor een periode van 2 jaar verlenen.

Overigens volgt uit artikel 3.3 van de Beleidsregel dat de veiligheid van het luchtverkeer in ieder geval in het geding is onder de aldaar genoemde situaties. Uit de bewoording 'in ieder geval' kan worden afgeleid dat deze niet is beperkt tot alleen vogels.

Van belang zijnde bepalingen

De aanvraag voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, hazen, vossen en konijnen is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.8, 3.10, 3.17, 3.24, 3.25, 3.26 en 3.34 van de Wnb, het Bnb en de Beleidsregel.

Deze aanvraag ziet op alle vogels zoals beschermd onder artikel 3.1 van de Wnb: alle in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (hierna: vogels).

Op grond van artikel 3.1, eerste, tweede en derde lid, van de Wnb is het verboden om:

- vogels opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk nesten en rustplaatsen van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- eieren van vogels te rapen en onder zich te hebben.

Ook is het op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb verboden om, anders dan voor verkoop, vogels (dood of levend), gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.

In artikel 3.4, eerste lid, van de Wnb is bepaald dat het verboden is vogels te vangen met:

- 1°. middelen, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Vogelrichtlijn;
- 2°. middelen, installaties of methoden voor massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels; of
- 3°. middelen, installaties of methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen.

Van de aanvraag wordt het middel vangkooi hiertoe gerekend. Op grond van artikel 3.4, tweede lid, van de Wnb kunnen wij ontheffing verlenen van deze verboden.

De haas, de vos en het konijn zijn in het wild levende dieren, genoemd in de bijlage, onderdeel A bij de Wnb. Op grond van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb is het verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen.

Op grond van artikel 3.3 en artikel 3.10 in samenhang met artikel 3.8 van Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b; en artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb is het verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren. Van de aanvraag wordt het middel vangkooi hiertoe gerekend. Op basis van artikel 3.25, vierde lid, aanhef en onder a, van de Wnb kunnen wij ontheffing verlenen van dit verbod.

Op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb dienen wij bij het verlenen van een ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste lid, 3.4, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste lid, de middelen aan te wijzen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt. Hierbij geldt op basis van artikel 3.3, vijfde lid, van de Wnb dat de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden van het vogels beperkt zijn tot de middelen, installaties of methoden, genoemd in artikel 3.9 van het Bnb. Artikel 3.25, vierde lid, van de Wnb biedt de mogelijkheid om daarvan af te wijken.

Op grond van artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wnb is het verboden het geweer te gebruiken op gronden niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels. Daarnaast is het op grond van artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bnb verboden een geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang alsmede binnen de bebouwde kom. Artikel 3.26, derde lid, van de Wnb biedt de mogelijkheid om daarvan af te wijken.

Beoordeling

Aanvraag

Rotterdam Airport B.V. exploiteert de luchthaven Rotterdam The Hague Airport. In het kader van die exploitatie maakt zij onder meer gebruik van middelen ter verjaging (kort gezegd) van vogels, maar ook van middelen voor het vangen en doden van vogels en andere soorten, zoals konijnen, vossen en hazen, ten behoeve van de veiligheid van het luchtverkeer op de luchthaven. De ontheffing die dit mogelijk maakt is op 30 december 2013 afgegeven en is sindsdien enige malen gewijzigd. De geldigheid van de ontheffing is op 31 december 2018 afgelopen.

Het gehele faunabeheer op de luchthaven is primair ingesteld op het beheersen van de risico's ten aanzien van de veiligheid van het luchtverkeer. De onderhavige aanvraag komt neer op het voortzetten van de huidige ontheffing om opzettelijk vogels te verontrusten en doden met gebruikmaking van de middelen die zij thans hanteert in het kader van de veiligheid van het luchtverkeer. Ook wordt ontheffing gevraagd voor de bestrijding van konijnen, vossen en hazen voor het geval dat zij een gevaar vormen voor het luchtverkeer. Bovendien wordt verzocht om ontheffing om (delen van) dode en gewonde vogels en andere diersoorten onder zich te hebben en te vervoeren. Tenslotte kan het nodig zijn om nesten en mogelijk eieren van vogels te verwijderen, indien deze een gevaar vormen voor de vliegveiligheid.

Overtreding verbodsbepalingen

Vangen en doden

Ter bescherming van het luchtverkeer worden vele verschillende middelen ingezet. Naast het onaantrekkelijk maken van het luchthaventerrein en het verjagen van dieren, kan het noodzakelijk zijn om

dieren te vangen en/of te doden. Bij het vangen en doden wordt ten aanzien van vogels de verbodsbepaling in artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb overtreden. Ten aanzien van hazen, vossen en konijnen betreft dit de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb.

Onder zich hebben en vervoeren

Sinds 9 mei 2016 is Rotterdam The Hague Airport EASA (European Aviation Safety Agency) gecertificeerd, hetgeen verplicht is gesteld voor alle luchthavens in Europa. Dit heeft tot gevolg dat Rotterdam Airport B.V. niet enkel aan de Nederlandse wetgeving, maar ook aan de Europese EASA wet- en regelgeving dient te voldoen. Dit betekent onder meer een nog nauwkeuriger registratie van gegevens van vogels die betrokken zijn bij vogelaanvaringen. Niet valt uit te sluiten dat Rotterdam Airport B.V. gehouden zal zijn resten van vogels die bij een dergelijke aanvaring betrokken zijn geweest te bewaren en zo nodig nader (door externen) te (laten) onderzoeken. Rotterdam Airport B.V. wenst daarnaast de mogelijkheid te hebben om vogels die worden geschoten of geslagen in het kader van de veiligheid van het luchtverkeer en/of vogels die betrokken zijn geweest bij een vogelaanvaring in te vriezen en gedurende enige tijd te bewaren om die resten nadien eventueel te gebruiken voor het voederen van de eigen jachtvogels. Voor de nadere registratie en de bewijzen daarvan (in het kader van een vogelaanvaring) is het tevens van belang nog enige tijd over de (resten van) vogels te kunnen beschikken.

Het is op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb niet verboden om vogels onder zich te hebben of te vervoeren die aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wnb zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen. In het geval van geschoten of geslagen vogels is hiervan sprake, hiervoor wordt in dit besluit toestemming gegeven. Vogels die zijn betrokken bij een vogelaanvaring zijn echter niet bij of krachtens de Wnb verkregen, waardoor Rotterdam Airport B.V. deze op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb niet onder zich mag hebben of vervoeren. Ontheffing van de genoemde verboden is nodig om de vogel te bewaren om eventueel onderzoek aan de bij een aanvaring betrokken vogel uit te kunnen (laten) voeren.

Op het moment dat het bewaren van de bij een aanvaring betrokken vogel niet langer (voor nader onderzoek) nodig is, kunnen de (resten van de) reeds dode vogel als nog worden benut als voedsel voor de jachtvogels, waardoor die nadien niet (onnodig) hoeven te worden vernietigd. Gelet hierop hebben wij geen bezwaar tegen het onder zich houden van de bij aanvaring gedode vogels.

Naast het beschikken over vogels in het kader van aanvaringen, is ook toestemming gevraagd voor het vervoeren van vogels en andere diersoorten, die overlevingskansen hebben, naar een locatie die geen gevaar oplevert voor de veiligheid van het luchtverkeer en hen daar los te laten, alsook voor het vervoeren van zieke of gewonde vogels of andere dieren naar het asiel in Delft.

Uitzetten

Het uitzetten van dieren en vogels is verboden op grond van artikel 3.34, eerste lid, van de Wnb. Op grond van artikel 3.34, derde lid, van de Wnb kunnen wij ontheffing verlenen van dit verbod. Dit verbod is van toepassing op alle soorten dieren, zowel diersoorten die hier niet of niet meer van nature voorkomen, als soorten die wel van nature in Nederland voorkomen. Op grond van artikel 5.1, tweede lid, van de Beleidsregel is het uitzetten van dieren uitsluitend toegestaan ten behoeve van herintroductie en/of repopulatie. Uit de toelichting bij de Beleidsregel valt op te maken dat deze bepaling met name is opgenomen vanwege de onwenselijkheid van het introduceren van nieuwe (uitheemse) soorten.

In dit geval is uitsluitend ontheffing gevraagd van het verbod tot het uitzetten ten aanzien van buizerds en torenvalken. Hiermee wordt het verbod genoemd in artikel 3.34, eerste lid, van de Wnb overtreden, namelijk het verbod tot uitzetten van dieren. Er is geen sprake van het introduceren van nieuwe soorten. Het doel van het uitzetten van deze dieren valt evenmin onder re-populatie. Buizerds en torenvalken komen in de gehele provincie verspreid voor, waardoor de gehele provincie als natuurlijke leefomgeving dient te worden beschouwd. Nu ze daar al van nature kunnen voorkomen en het gebied zelfstandig kunnen bereiken, is geen sprake van één van de genoemde situaties als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de Beleidsregel.

Wij menen dat het voor deze dieren de voorkeur geniet om ze uit te zetten boven het alternatief, namelijk het doden. Gelet hierop zien wij aanleiding om voor deze soorten af te wijken van ons beleid. Hierdoor is het mogelijk dat de betreffende gevangen torenvalk of buizerd naar een andere locatie op een veilige afstand van de luchthaven wordt gebracht waar die op natuurlijke wijze kan voortleven. Dit is in de Broekpolder in Vlaardingen, een locatie waar ze geen gevaar vormen voor de vliegveiligheid, nu die afstand dermate groot is dat het aannemelijk is, mits er voldoende voedsel beschikbaar is, dat zij in die omgeving blijven en niet terugvliegen naar het terrein van Rotterdam Airport B.V. Deze twee roofvogelsoorten veroorzaken doorgaans geen overlast of schade voor de grondgebruiker ter plaatse, waardoor het elders uitzetten van deze soorten ook verantwoord is. Om misverstanden te voorkomen hebben wij in voorschrift 7 opgenomen dat er voor het uitzetten van deze twee roofvogelsoorten toestemming moet zijn van de betreffende grondgebruiker.

Ook ten aanzien van andere vogelsoorten die overlevingskansen hebben, zou Rotterdam Airport B.V. deze willen uitzetten op een locatie die geen gevaar oplevert voor de veiligheid van het luchtverkeer. Hierom is echter niet expliciet verzocht. In het verleden heeft Rotterdam Airport gevangen vogels naar de Broekpolder te Vlaardingen vervoerd om hen daar los te laten. Hierbij is echter geconstateerd dat de afstand naar de Broekpolder vaak niet afdoende was, aangezien de vogels zich te snel weer in de omgeving van de luchthaven bleken te bevinden. Om die reden geeft Rotterdam Airport er de voorkeur aan de gevangen vogels in verder gelegen gebieden te kunnen uitzetten. Dit is eveneens in strijd met artikel 3.34, eerste lid, van de Wnb. Het uitzetten van gevangen dieren en vogels, anders dan de twee hiervoor genoemde roofvogelsoorten, naar de Broekpolder – of een andere onbekende plek in de provincie – kunnen wij niet ongespecificeerd toestaan. Naast het belang van het dier, dient ook het belang van de grondgebruikers ter plaatse te worden meegewogen. Dieren verplaatsen die op één of andere manier schade of overlast kunnen veroorzaken, willen wij niet zonder meer toestaan. Evenwel gaan wij hier voor de duidelijkheid in op de gewenste uitvoering. Gevangen (gewonde) vogels/dieren die een kans hebben te overleven kunnen naar het opvang worden gebracht. Opvangcentra die ontheffing hebben voor het opvangen van inheemse fauna, hebben tevens ontheffing om deze dieren weer in vrijheid te stellen, en daarmee ook de benodigde ervaring in het uitzetten van dieren op de hiertoe geschikte locaties. Wij menen dat de beoordeling voor een geschikte uitzetlocatie daarom beter door hen kan worden gedaan.

Vervoeren

Om buizerds en torenvalken naar een andere locatie te brengen, dienen ze tevens te worden vervoerd. Daarnaast wenst men gevonden zieke of gewonde vogels of dieren naar de opvang te kunnen brengen. Op grond van artikel 3.17, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming geldt er een vrijstelling voor het opzettelijk vangen en onder zich hebben van een zieke of gewonde vogel of een ziek of gewond ander dier, met het oog op het vervoeren van de vogel of het dier met een dierenambulance. Ervaringen met medewerkers van de dierenambulance en/of het vogelasiel hebben echter geleerd dat het veelal (zeer) lang duurt alvorens medewerkers na een telefoontje langskomen om het zieke of gewonde dier op te halen. Dit heeft negatieve gevolgen voor het betreffende dier, maar dit heeft ook gevolgen voor Rotterdam Airport, indien het dier niet binnen 12 uur is opgehaald. In dat geval moet er namelijk een proces-verbaal worden opgemaakt en dient dit besproken te worden met de Koninklijke Marechaussee. Om die reden geeft Rotterdam Airport B.V. er de voorkeur aan om zelf door daartoe bevoegde personen zieke of gewonden dieren naar het asiel in Delft te brengen. Zij gebruiken daarvoor de auto's van de Afdeling Faunabeheer, welke geschikt zijn voor het vervoeren van zieke of gewonde vogels of andere dieren.

Gelet op het vorenstaande hebben wij geen bezwaren tegen het verlenen van een ontheffing voor het onder zich hebben en vervoeren van zieke en gewonde vogels/dieren, met als doel hen naar een asiel voor inheemse fauna te brengen. Er is een geschikt vervoersmiddel aanwezig en het is in het belang van het dier, alsook van Rotterdam Airport B.V., om het zieke of gewonde vogel/dier zo snel mogelijk naar het asiel te brengen, waarna de medewerkers van het asiel de zorg van het dier zullen overnemen.

Wegnemen, beschadigen en vernielen van nesten en eieren

Het komt voor dat vogels gaan nestelen op plaatsen waar dit niet erg wenselijk is en waardoor sprake kan zijn van een onverantwoord risico voor de veiligheid van het luchtverkeer. De afdeling Flora- en Faunabeheer van de luchthaven doet er alles aan om te voorkomen dat het terrein aantrekkelijk wordt voor vogels om daar te nestelen, doch het komt wel eens voor dat er niettemin een nest is gemaakt op een voor het luchtverkeer onwenselijke plaats. In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer kan het in een dergelijk geval noodzakelijk zijn om het nest te beschadigen, vernielen of wegnemen en/of de eieren te rapen. Hiermee worden de verboden in artikel 3.1, tweede en derde lid, van de Wnb overtreden. Gelet op het feit dat Rotterdam Airport B.V. alles in het werk moet stellen om de veiligheid van het luchtverkeer te waarborgen, menen wij dat het om deze reden ook mogelijk moet zijn om in een uiterst geval ook een nest beschadigen, vernielen of wegnemen en/of de eieren te rapen. Dit zal alleen gebeuren indien de aanwezigheid van dit nest een direct gevaar vormt voor de veiligheid van het luchtverkeer en niet voor bijvoorbeeld het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden (hier ziet de ontheffing immers niet op). Wij verwachten van Rotterdam Airport B.V. dat zij, indien het noodzakelijk blijkt om herhaaldelijk nesten op een bepaalde locatie te verwijderen, aanvullende maatregelen zullen treffen om nestelen aldaar te voorkomen. Dit dient verwerkt te worden in het verslag dat jaarlijks wordt opgesteld, zoals vastgelegd in voorschrift 8.

Vangkooi

Een vangkooi is een zogenaamd verboden middel zoals bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, van de Wnb, indien deze gebruikt wordt voor het vangen van vogels als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb. Als andere middelen onvoldoende effect hebben, kan het noodzakelijk zijn om zwarte kraaien, kauwen, spreeuwen, eksters, torenvalken en buizerds te vangen met een vangkooi. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.4, eerste lid, van de Wnb overtreden. Daarnaast is het op basis van artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb verboden zich buiten gebouwen te bevinden met vangkooien, ongeacht voor welke diersoort deze wordt ingezet. Deze verbodsbepaling wordt overtreden indien men zich buiten gebouwen bevindt met een vangkooi, bedoeld voor het vangen van zwarte kraaien, kauwen, spreeuwen, eksters, torenvalken, buizerds, hazen, vossen of konijnen.

Middelen

Geweer en hond

De inzet van akoestische preventieve middelen is onvoldoende om te voorkomen dat vogels de start- en landingsbaan bereiken en hierdoor de luchtverkeersveiligheid in gevaar brengen. Om de veiligheid van het luchtverkeer zo goed mogelijk te borgen is een combinatie van diverse middelen noodzakelijk. Dit wordt mede ingegeven door de omstandigheid dat de inzet van het meest effectieve middel mede afhankelijk van de weersomstandigheden is.

Rotterdam Airport B.V. is altijd zeer terughoudend geweest met het gebruik van het geweer. Het risico is aanwezig dat personen of goederen op de luchthaven, maar ook nabij de luchthaven, door hagel kunnen worden getroffen, nog afgezien van het geluid, als bijeffect van het gebruik van een geweer in een dichtbevolkt gebied en het gebruik van een geweer nabij de Provinciale weg die evenwijdig is gelegen aan de start- en landingsbaan. Ondanks de terughoudendheid van Rotterdam Airport B.V. bij de inzet van het geweer, achten wij van belang dat dit middel wel gedurende het gehele jaar kan worden ingezet als dat noodzakelijk is. Gelet daarop zien wij op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb aanleiding om ontheffing te verlenen van het bepaalde in het eerste en tweede lid. Hierdoor is het mogelijk om het geweer in te zetten op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan daarvoor geldende vereisten. Tevens maakt deze ontheffing het mogelijk om het geweer in te zetten in de periode voor zonsopgang en na zonsondergang en op het terrein van Rotterdam Airport B.V. voor zover dat als bebouwde kom dient te worden aangemerkt, als bedoeld in artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bnb.

Jachtvogels

Rotterdam Airport B.V. wenst de huidige praktijk wat betreft de inzet van jachtvogels voort te zetten. De woestijnbuizerd, slechtvalk en havik worden ingezet voor ver-/bejaging op alle vogels die op het luchthaventerrein voorkomen.

Jachtvogels – ongeacht welk soort wordt ingezet – zijn niet aan gewinning onderhevig en zij geven een duidelijk signaal aan andere vogels af die zich in (of boven) het veld bevinden. Met name de woestijnbuizerd kan door zijn veelzijdigheid ingezet worden op vogels van de grootte van een duif tot aan vogels van de grootte van een ooievaar en ganzen. Door de karaktereigenschappen van de woestijnbuizerd is het ook mogelijk om hem in te zetten wanneer de weersinvloeden de inzet van andere jachtvogels beperken, bijvoorbeeld bij verminderde zichtomstandigheden (mist), hoge temperaturen of bij flinke regenbuien. Ook de andere jachtvogels (slechtvalk en havik) worden ingezet voor bejaging langs de start- en landingsbaan.

Kastval, vangkooi en het gebruik van lokvoer

Gelet op de omstandigheid dat de start- en landingsbaan vrij dicht tegen de grenzen van het terrein van de luchthaven (omheining) is gelegen, zorgt dit ervoor dat de op de luchthaven aanwezige vogelsoorten in zeer korte tijd de start- en landingsbaan kunnen bereiken. Om die reden zijn er geen plekken op de luchthaven waar dieren kunnen worden getolereerd, zonder dat dit tot gevaarlijke situaties leidt. Voorts blijkt uit de praktijk dat vogels zich juist steeds vaker zo dicht mogelijk bij de start- en landingsbaan bevinden. De start- en landingsbaan is hoger gelegen, waardoor de ondergrond droger, warmer en dus aantrekkelijk is. Het aanvullend gebruik van vangkooien en kastvallen is derhalve strikt noodzakelijk. De vangkooien staan het gehele jaar op een vaste locatie in het terrein. De kastval wordt gebruikt op locaties waar de vangkooien niet mogen of kunnen worden geplaatst. De kastval is in tegenstelling tot de vangkooi wel gemakkelijk te verplaatsen gezien zijn omvang.

Het is mogelijk kastvallen en vangkooien neer te zetten op locaties waar veel vogels passeren. Vangkooien worden gebruikt om grote steeds terugkerende groepen vogels weg te vangen. Wanneer deze groep niet zou worden weggevangen, zou dit kunnen leiden tot onbeheersbare en onveilige situaties. De grote vangkooien zijn in beginsel niet verplaatsbaar en worden alleen gebruikt op plaatsen waar dit is toegestaan (vanwege bijvoorbeeld signaalverstoring). De kastvallen daarentegen kunnen op allerlei locaties op het luchthaventerrein worden neergezet. Kastvallen en vangkooien zullen enkel worden ingezet, indien de inzet van jachtvogel, akoestische middelen en/of het geweer onmogelijk, niet goed mogelijk of zelfs ongewenst is (bijvoorbeeld afschot) ofwel geen bevredigend resultaat bieden.

De soorten die met vangkooi en kastval zullen worden gevangen, zijn de ekster, kauw, zwarte kraai, spreeuw, buizerd, torenvalk, vossen, hazen en konijnen. Om de vogels of vossen in de vangkooi of kastval te lokken, zal lokvoer gebruikt worden (zoals genoemd in artikel 3.9, tweede lid, aanhef en onder g, van het Bnb). Niet geheel valt uit te sluiten, dat er andere vogels dan genoemde soorten worden gevangen. Indien er een ander dier in de vangkooi/kastval gevangen wordt, zal dat dier direct moeten worden vrijgelaten. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 5. De vangkooi en de kastval worden enkel ingezet wanneer dat noodzakelijk is en zij worden geplaatst en beheerd door ervaren faunabeheerders, in dienst van Rotterdam Airport B.V. en die de vangkooi en de kastval regelmatig controleren, wat vastgelegd is in voorschrift 6.

Kauwen, zwarte kraaien, eksters en spreeuwen keren steeds in grote tot zeer grote groepen terug op het landingsterrein, waarmee ze een gevaar vormen voor de veiligheid van het luchtverkeer. Vanwege de maasgrootte van het gaas in een kastval, is de kastval de enige mogelijkheid om spreeuwen te vangen. Regelmatig vinden buizerds en torenvalken de dood door aanvaring met het luchtverkeer. Vogels, onder andere de buizerds, maken gebruik van de thermiek die ontstaat boven de start- en landingsbaan, waardoor zij aanvaringsgevoelig zijn. Zij vormen derhalve een extra risico voor de zogenoemde 'birdhits' (een uiterst gevaarlijke aanvaring tussen vogel en luchtvaartuig). Gelet hierop moet de mogelijkheid bestaan om ook deze vogelsoorten te vangen met behulp van een vangkooi.

De gevangen zwarte kraaien, kauwen, eksters en spreeuwen, vossen, hazen en konijnen zullen met het geweer worden gedood, waarmee de verbodsbepaling in de artikelen 3.1, eerste lid, en 3.10, eerste lid, van de Wnb worden overtreden.

Cervicale dislocatie

In de meeste gevallen worden de geslagen dieren gedood door de roofvogel, maar het komt voor, dat de geslagen dieren niet onmiddellijk zijn gedood door de roofvogel. De dienstdoende faunabeheerder van Rotterdam Airport B.V. dient in een dergelijk geval onnodig lijden te voorkomen en het betreffende dier zo spoedig mogelijk daaruit te verlossen. Hiertoe past de betreffende faunabeheerder cervicale dislocatie toe, zoals bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, aanhef en onder f, van het Bnb. Hierover is in artikel 3.9, negende lid, van het Bnb bepaald dat dit alleen geldt voor het doden van in nood verkerende, gewonde vogels van een omvang kleiner dan of gelijk aan eenden, door personen die aantoonbaar de nodige kennis en vaardigheden bezitten om deze taak humaan en doeltreffend uit te voeren, en ingeval er redelijkerwijs geen alternatief middel voorhanden is met minder mogelijke nadelige gevolgen voor het welzijn van het desbetreffende dier.

Slag, snij- of steekwapens

Tevens is verzocht indien het toepassen van cervicale dislocatie niet is toegestaan, om de vogel met behulp van snij- en steekwapens uit zijn lijden te verlossen. Die situatie kan zich voordoen, indien het een gewonde vogel, die qua omvang groter is dan een eend, betreft. Deze middelen mogen, gelet op artikel 3.9, zevende lid, van het Bnb, alleen voor het doden van in nood verkerende, gewonde vogels worden gebruikt door personen die aantoonbaar de nodige kennis en vaardigheden bezitten om deze taak humaan en doeltreffend uit te voeren, en ingeval er redelijkerwijs geen alternatief middel voor handen is met minder mogelijke nadelige gevolgen voor het welzijn van het desbetreffende dier. Wij achten het in het belang van het dier, dat het zo snel mogelijk uit zijn lijden wordt verlost.

Staat van instandhouding

De aantallen dieren die in het kader van maatregelen in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer op dit vliegveld worden gedood, zijn zeer beperkt in omvang. Dit blijkt ook uit de verslagen die wij jaarlijks ontvangen over het uitgevoerde faunabeheer op de luchthaven. Nationaal noch regionaal zullen deze aantallen enige invloed hebben op de diverse dierpopulaties, waardoor de gunstige staat van instandhouding niet in geding zal komen door deze ontheffing.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd 'in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer' en 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Luchtverkeer

Als exploitant van de luchthaven is Rotterdam Airport B.V. verplicht tot het treffen van voorzieningen die nodig zijn voor een goede afwikkeling van het luchthavenluchtverkeer (artikel 8.25a van de Wet Luchtvaart). Ook op grond van het Verdrag van Chicago, geïmplementeerd in de International Civil Aviation Organization (ICAO), alsmede Europese wet- en regelgeving (Implementing Rules), waarop door European Aviation Safety Association (EASA) toezicht wordt gehouden op naleving van deze regels, is Rotterdam Airport B.V. verplicht risicobeheersmaatregelen te nemen. In dat kader wordt verwezen naar de door Birdstrike Management genoemde 'EASA requirements'. Rotterdam Airport B.V. is gelet op de verschillende regelingen gehouden om er alles aan te doen, teneinde het gevaar op een botsing tussen vogels en luchtvaartuigen, een zogenaamde vogelaanvaring, te minimaliseren. Eén van de voorzieningen die Rotterdam Airport B.V. treft is het (doen) verjagen en bejagen van vogels die zich op of boven de luchthaven bevinden in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.

Vogels kunnen een gevaar vormen voor het luchtverkeer. Indien een vogel in de motor van een opstijgend of landend vliegtuig terecht komt of anderszins in botsing komt met een luchtvaartuig kan dat fatale gevolgen hebben, niet alleen voor de vogel, maar ook voor het luchtvaartuig, de inzittenden van het luchtvaartuig en in het ergste geval zelfs voor omwonenden. Dat dit een reëel risico is, volgt uit de jaarverslagen van Rotterdam Airport B.V., waarin jaarlijks de aantallen vogelaanvaringen worden gegeven. In de jaren 2015, 2016 en 2017 hebben zich respectievelijk 15, 26 en 15 vogelaanvaring plaatsgevonden. Dit wordt tevens onderschreven in het eerdere genoemde rapport van Birdstrike Management Ltd. van 1 augustus 2016, waarin een risicoanalyse is gemaakt ten aanzien van de vogelaanvaringen bij Rotterdam Airport. De daarin opgenomen aanbevelingen zijn door Rotterdam Airport B.V. grotendeels overgenomen en uitgevoerd dan wel zijn in uitvoering en/of gepland. Niettemin bieden die maatregelen niet een bevredigende oplossing, Desondanks blijft door de aanwezigheid en bewegelijkheid van de verschillende vogelsoorten een risico bestaan voor de veiligheid van het luchtverkeer.

Openbare veiligheid

De aanvraag heeft tevens betrekking op vossen, hazen en konijnen. Voor deze soorten, die vallen onder het beschermingsregime van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb, dient de noodzaak voor de ontheffing te zijn gelegen in artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb genoemde redenen, dan wel verband te houden met de handelingen als genoemd in artikel 3.10, tweede lid, aanhef en onder a tot en met h, van de Wnb. Veiligheid van het luchtverkeer is niet daarbij vermeld. Wij zijn echter van oordeel dat dit belang tevens onder de 'openbare veiligheid' kan worden geschaard. Hieronder lichten wij dat toe.

Konijnen kunnen onder meer een gevaar voor het luchtverkeer vormen door het doorknagen van bekabeling van de apparatuur op de luchthaven, waardoor deze apparatuur onbruikbaar wordt. De apparatuur is nodig om signalen af te geven aan vertrekkende en binnenkomende vliegtuigen. Indien deze apparatuur onbruikbaar is geworden, waardoor er geen contact meer is, op een moment dat een vliegtuig aan het landen of opstijgen is, kan dit funeste gevolgen hebben voor het luchtvaartuig, indien er meerdere vliegtuigen in het nabije luchtruim aanwezig zijn. Hetzelfde geldt voor de hollen die konijnen maken. Indien die hollen en tunnels in de nabijheid van gevoelige apparatuur op het luchtvaartterrein zijn gegraven, bestaat de kans dat de grond onder of nabij die apparatuur komt te verzakken, waardoor die apparatuur onbruikbaar wordt met alle gevolgen van dien. Ook vossen maken hollen of nemen hollen van konijnen in beslag. Voor vossen geldt derhalve hetzelfde als voor konijnen, namelijk dat hollen/burchten op een verkeerde locatie op het luchthaventerrein een gevaar voor de openbare veiligheid kunnen vormen.

Hazen maken geen hollen, maar kunnen – evenals konijnen – worden opgezogen worden door motoren van het vliegtuig, waardoor de motor beschadigd raakt. Met name als konijnen worden besmet met myxomatose, laten deze zich niet verstoren door een luchtvaartuig en kunnen daardoor 'zo maar' de baan oplopen. Dit virus wordt door stekende insecten zoals vlooien, muggen en vliegen verspreid. De incubatietijd is enkele dagen tot ongeveer 2 weken, waardoor de symptomen van een ziek dier niet meteen zichtbaar hoeven te zijn.

Daarnaast kunnen vossen, hazen en konijnen wanneer zij in aanraking komen met het onderstel van een kleiner vliegtuig, dit dusdanig beschadigen, zodat het niet meer functioneel is.

Gezien het vorenstaande zijn wij van oordeel dat ook vossen, hazen en konijnen een gevaar voor de veiligheid van het luchtverkeer en daarmee voor de openbare orde kunnen vormen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'veiligheid van het luchtverkeer' en 'openbare veiligheid' voldoende onderbouwd zijn.

Geen andere bevredigende oplossing

Om vogels van het luchthaventerrein te weren, worden de start- en landingsbaan zoveel mogelijk onaantrekkelijk gemaakt voor vogels. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van dichte grasmatten (hierin kunnen vogels moeilijker voedsel vinden), hekwerken en het gebruik van akoestische middelen zoals

gaskanonnen, seinpistolen, waarmee knal- en gilpatronen worden afgeschoten, angstkreten en sirenes. De gaskanonnen waarmee vogels worden verjaagd leveren met enige regelmaat klachten op van omwonenden. Om deze reden is het gebruik van gaskanonnen door het bevoegd gezag beperkt, waarin een verschil wordt gemaakt voor het gebruik gedurende de dag, avond en nacht. De methode om vogels te verjagen met geluid, zoals hierboven genoemd, heeft enige nadelen. Behalve het nadeel dat het geluid storend is voor omwonenden, hebben de akoestische methoden ook het nadeel dat vogels gewend raken aan geluid. Wanneer die methoden te vaak worden gebruikt zijn, laten de vogels zich niet meer opjagen door het inmiddels voor hen bekende geluid.

Medio 2015 is er een hekwerk geplaatst ten behoeve van de veiligheid. Het hekwerk voorkomt dat vossen, hazen en konijnen het terrein kunnen betreden, maar niet kan worden uitgesloten dat zij door het graven van holen toch het terrein bereiken. Het faunabeheer controleert het hekwerk dagelijks op mogelijke schade, zodat het hek mede voor het tegenhouden van de dieren functioneel blijft.

Indien het weren van de vogels en andere dieren onvoldoende werkt, kunnen door Rotterdam Airport de methoden die door deze ontheffing mogelijk worden gemaakt, ingezet worden. Afhankelijk van de situatie, soort en locatie wordt het meest geschikte middel ingezet. Indien mogelijk, wordt te allen tijde voorkomen dat dieren worden gedood, maar enkel verjaagd van het luchthaventerrein. Indien de dieren zich niet laten verjagen van het terrein, kunnen ze worden gevangen en/of gedood. In een uiterst geval, indien er grote groepen van bepaalde vogelsoorten, dan wel vossen, hazen en konijnen zich niet laten verjagen, wordt de vangkooi of kastval ingezet. Deze middelen worden pas ingezet indien andere (preventieve) middelen niet hebben gewerkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Jaarlijkse rapportage

Jaarlijks wordt verslag gedaan van alle acties die op dit vliegveld ten aanzien van de dieren worden uitgevoerd. Er wordt, voor zover over de gegevens wordt beschikt, een rapportage opgesteld, waarin staat wanneer dieren dood zijn aangetroffen al dan niet als gevolg van aanrijdingen en botsingen tijdens start en landing van de vliegtuigen, en op welke datum dieren preventief zijn weggevangen, zijn geslagen door de ingezette jachtvogels en die met het geweer zijn gedood. Ook wordt door middel van meerdere tellingen per jaar bijgehouden welke vogelsoorten (en in welke aantallen) op de diverse delen van het vliegveld voorkomen. In voorschrift 8 is bepaald dat dit jaarverslag jaarlijks aan ons moet worden toegezonden.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3 van de Wnb en artikel 3.10 van de Wnb, in samenhang met artikel 3.8 van de Wnb, worden verleend. Tevens kan ontheffing worden verleend als bedoeld in de artikelen 3.4, tweede lid, artikel 3.25, vierde lid, 3.26, derde lid en artikel 3.34, derde lid, van de Wnb.

omgevingsdienst
Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00597977
Ons Kenmerk : ODH-2020-00167203
Datum : 2 december 2020

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 19 november 2020 hebben wij van Rotterdam Airport B.V., handelend onder de naam 'Rotterdam The Hague Airport', een aanvraag ontvangen om de looptijd van de huidige ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, Wet natuurbescherming, die haar door ons is verleend bij besluit van 4 januari 2019 met kenmerk ODH-2018-00140966, gevolgd door de beslissing op bezwaar van 10 juli 2019 met kenmerk ODH-2019-00079684, met 5 jaar te verlengen.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde verlenging van de looptijd van de huidige ontheffing te verlenen;
- II. de aanvraag van 19 november 2020 met de bijlagen, te weten: 'Jaarverslag 2018 Ontheffing Flora- en faunawet en beschikking Wet natuurbescherming' en 'Jaarverslag 2019 Wet Natuurbescherming' van Rotterdam The Hague Airport onderdeel te laten zijn van dit besluit;
- III. dat de verlenging geldt voor de duur van 5 jaar, te weten: van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen

art.5.1-2e

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Op 19 november 2020 hebben wij namens Rotterdam Airport B.V., handelende onder de naam 'Rotterdam The Hague Airport', een aanvraag ontvangen om de looptijd van de huidige ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, Wet natuurbescherming met 5 jaar te verlengen.

Rotterdam Airport B.V. exploiteert de luchthaven Rotterdam The Hague Airport. In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer maakt zij onder meer gebruik van middelen ter verjaging van vogels en van middelen voor het vangen en doden van vogels en andere diersoorten, te weten: konijnen, vossen en hazen. De ontheffing die dit mogelijk maakt is op 4 januari 2019 afgegeven voor de duur van 2 jaar en loopt op 31 december 2020 af.¹ Bij besluit op bezwaar van 10 juli 2019 zijn, conform het advies van de bezwarencommissie, de voorschriften en de motivering op enkele punten aangevuld.² De looptijd van twee jaar is niet gewijzigd.

Met het faunabeheer op de luchthaven beoogt Rotterdam Airport B.V. de risico's ten aanzien van de veiligheid van het luchtverkeer te beheersen. De komende jaren zal het huidige beheer op basis van de thans geldende ontheffing ongewijzigd worden voortgezet. De betrokken soorten en de bij het beheer gebruikte middelen en methoden blijven gelijk.

Op grond van voorschrift 8 van de ontheffing is Rotterdam Airport B.V. verplicht om jaarlijks verslag te doen van alle uitgevoerde faunabeheeractiviteiten op het vliegveld. Er wordt een rapportage opgesteld waarin staat wanneer dieren dood zijn aangetroffen al dan niet als gevolg van aanrijdingen en botsingen tijdens start en landing van de vliegtuigen, en op welke data dieren preventief zijn weggevangen, zijn geslagen door de ingezette jachtvogels en die met het geweer zijn gedood. Ook wordt door middel van meerdere tellingen per jaar bijgehouden welke vogelsoorten (en in welke aantallen) op de diverse delen van het vliegveld voorkomen. De twee meest recente jaarverslagen hebben betrekking op de jaren 2018 en 2019, waarvan alleen laatstgenoemde is opgemaakt op basis van de huidige ontheffing. Voor de vergelijking hebben wij ook de resultaten van het jaarverslag over 2017 in onderstaande tabel betrokken.

Jaar	Vogels gevangen met vangkooi/kastval	Aantal verwijderde nesten en eieren	Totaal aantal geslagen vogels en zoogdieren	Totaal afschot vogels en zoogdieren	Vindplaats jaarverslag
2017	Nvt: geen ontheffing	7 nesten en 23 eieren, waarvan 6 nesten van de kievit met 20 eieren	86, waarvan 33 blauwe reigers, 12 eksters en 10 zilvermeeuwen. Zoogdieren: 1 konijn en 1 haas	639, waarvan 224 houtduiven en 153 kauwen. Zoogdieren: 3 hazen en 1 tam konijn.	Resp. pag. 30, 34 en 41
2018	Nvt: geen ontheffing	4 nesten en 9 eieren, waarvan 7 eieren wilde eend	83, waarvan 19 blauwe reigers, 18 kauwen en 11 zilvermeeuwen. Zoogdieren: 1 haas	374, waarvan 109 kauwen, 60 houtduiven en 44 wilde eenden. Zoogdieren: 2 hazen.	Resp. pag 23, 32 en 37.
2019	94, waarvan 80 eksters	0	81, waarvan 37 blauwe reigers en 17 kauwen. Zoogdieren: 2 hazen.	656, waarvan 312 kauwen en 81 houtduiven. Zoogdieren: 6 hazen.	Resp. pag 27, 32 en 39

¹ Kenmerk ODH-2018-00140966; zaaknr. 00531367

² Kenmerk ODH-2019-00079684; zaaknr. 00545097

De jaarverslagen laten bij een ongeveer gelijk aantal vliegbewegingen³ een min of meer stabiel beeld zien met enige variatie in gedode vogelsoorten tussen de jaren. Ook is duidelijk dat de aantallen gedode of gevangen vogels, konijnen en hazen zeer beperkt is met een enkele uitschieter. Zo zijn er in 2019 drie keer meer kauwen geschoten dan in 2018. De staat van instandhouding van de kauw als broedvogel in Nederland is door SOVON indicatief als 'matig ongunstig' beoordeeld op grond van de indicator 'ontwikkeling van verspreiding'. Voor de overige indicatoren (ontwikkeling in de populatie, ontwikkeling in kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief) scoort de kauw gunstig. De vos is in het kader van de verleende ontheffing de afgelopen 3 jaar niet gedood.

Gelet op de gerapporteerde resultaten van het beheer komen wij tot de conclusie dat de staat van instandhouding van geen enkele betrokken soort door het beheer verslechtert, ook niet van de soorten die in een ongunstige staat van instandhouding verkeren en/of soorten die op de Rode Lijst staan.

Voorts continueert Rotterdam Airport haar zoektocht naar alternatieve oplossingen. Zo zal er in het voorjaar van 2021 gestart worden met het plaatsen van zonnepanelen op het terrein, waarmee naar verwachting het terrein minder aantrekkelijk zal zijn voor vogels.

Wij verlengen de looptijd voor de duur van 5 jaar, omdat het beheer op basis van de recente ontheffing wordt gecontinueerd en deze termijn aansluit bij de gebruikelijke looptijd van ontheffingen voor schadebestrijding. Na die periode zullen wij de situatie opnieuw beoordelen, met dien verstande dat de jaarlijkse rapportages ons in staat stellen om tussentijds de vinger aan de pols te houden.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande verlengen wij de looptijd van de ontheffing op grond van artikel 3.17 lid 1 Wnb, vastgelegd bij besluiten van 4 januari 2019 (kenmerk ODH-2018-00140966) en 10 juli 2019 (kenmerk ODH-2019-00079684) met 5 jaar tot en met 31 december 2025.

³ In 2017 bedroeg het aantal vliegbewegingen 49.962, in 2018: 53.322 en in 2019: 52.329.